

Kadaster als adviseur bij Deltadijken in de Planfase?

Scriptie

“Kadaster als adviseur bij Deltadijken in de Planfase?”

Auteurs

N. Heijink

Juni 2011

Begeleidingscommissie:

P.P. Kuijper; Kadaster Projecten en Advies, Zwolle

S. Koerselman; Kadaster Projecten en Advies, Apeldoorn

J. Schoenmakers; Hogeschool Van hall-Larenstein, Velp

Onderdeel van het afstuderen aan de Hogere Beroepsopleiding
Land- en watermanagement.

Voorwoord

Voor u ligt de scriptie die het onderzoek naar de mogelijkheden voor adviseren binnen het planproces van Deltadijken laat zien. Dit onderzoek is gedaan in opdracht van het Kadaster, marktsegment Water en Klimaat. Met deze scriptie zal ik de studie Land- en Watermanagement, met specialisatie Grond, Weg en Waterbouw afronden.

Het heeft zeker een maand geduurd voordat ik een afstudeer opdracht gevonden had. Dit kwam doordat ik bij andere bedrijven afgewezen was of niet de juiste opleiding had die aansloot op de beschikbare onderzoeken. Na een maand vertraging ben ik via een klasgenoot bij dit onderzoek terecht gekomen. Daarna is het vrij snel gegaan en zijn de eerste serieuze gesprekken gevoerd. Hierna kon ik opstarten met het onderzoek. Doordat ik een maand vertraging had, was het maar de vraag of ik het op tijd af kon krijgen. Ook het wisselen van begeleiders tijdens de periode gaf wat verwarring en zeker omdat daardoor de interpretatie van het onderzoek soms veranderde. Dit gaf wel momenten van stress, maar uiteindelijk is het me toch gelukt.

Ik wil graag Kevin Kok bedanken voor het voorstellen van dit onderzoek, zonder hem was ik niet begonnen met afstuderen. Verder wil ik mijn familie en vriendin bedanken voor de hulp en steun die ze mij geboden hebben de afgelopen maanden. Ook financieel gezien kon ik niet zonder mijn familie. Ik wil ook graag mijn begeleiders bedanken, namelijk: Susan Koerselman, Paul Peter Kuijper en Willeke Sprokholt. Deze hebben me altijd weten te ondersteunen en waren erg behulpzaam. Verder kon ik altijd terecht bij mijn begeleider van school, Jack Schoenmaker. Na de goede brainstormsessies onderling kon ik er altijd weer met frisse moed tegen aan. Bedankt allemaal!

Niek Heijink
Juni 2011

Samenvatting

Binnen het Kadaster is er een afdeling Projecten en Advies. Binnen deze afdeling is men telkens opzoek naar nieuwe terreinen om zich in te mengen. Het marktsegment Water en Klimaat, een onderdeel binnen Projecten en Advies, is op zoek naar verschillende adviesterreinen; één van deze terreinen is het concept Deltadijken. Binnen dit onderzoeksrapport is er gekeken naar het feit of er voor het segment Water en Klimaat mogelijkheden liggen op het gebied van Deltadijken. Hierbij is onderzocht of het Kadaster genoeg aansluitingspunten heeft en of ze ook daadwerkelijk adviezen uit kunnen schrijven. Dan wel in samenwerking met derden.

Allereerst is er een onderzoek gepleegd naar het concept Deltadijken. Hierbij is onderzocht aan welke eisen een Deltadijk moet voldoen. Dit is een belangrijk aspect omdat hier snel aansluitingspunten met het Kadaster te vinden zijn. Deze aansluitingspunten gaan over de kennis, data en tools binnen het Kadaster. Uit onderzoek is gebleken dat het Kadaster weinig tot geen kennis, data en tools heeft op het gebied van het technische aspect binnen het concept Deltadijken. Wel zijn deze drie vaardigheden aanwezig binnen de ruimtelijke inrichting en rondom het concept Deltadijken. Dit is aangetoond door het gebruik van een SWOT-analyse.

Het concept Deltadijken wordt uitgevoerd aan de hand het Deltaprogramma. Binnen dit programma worden beslissingen genomen over onder andere eisen op het gebied van afrondings data en budgeten. Binnen het concept Deltadijken zit een planproces, dit planproces geeft een overzicht over op welke momenten het marktsegment Water en Klimaat invloed kan hebben. Uit deze vergelijking heeft aangetoond dat op het grootste gedeelte van het planproces het Kadaster invloed kan hebben, mits het daarbij gaat over eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid. Dit is aangetoond door middel van een overzichtsschema.

Uiteindelijk is de conclusie vast gesteld dat het Kadaster de potentie heeft om adviezen uit te schrijven op het gebied van Deltadijken. Echter dient dit wel te gebeuren in samenwerking met derden. Dit heeft te maken twee belangrijke redenen, namelijk: het Kadaster is een onafhankelijke en non-profit instantie en mag daarom niet concurreren. Verder heeft het Kadaster weinig tot geen kennis op het technische aspect van Deltadijken. Dit probleem kan opgelost worden door een samenwerking aan te gaan met een derde partij die deze kennis wel in huis heeft.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	7
1.1 KADER	7
1.2 AANLEIDING	8
1.3 DOEL- EN VRAAGSTELLING	9
1.3.1 Hoofdvraag:	9
1.3.2 Deelvragen:	9
1.4 AFBAKENING	10
1.4.1 Uitgangspunten:	10
1.4.2 Afbakening:	10
1.5 Leeswijzer	10
2. WERKWIJZE	11
2.1 LITERATUURONDERZOEK	11
2.1.1 Doel literatuuronderzoek:	11
2.2 OVERZICHTSSCHEMA	11
2.2.1 Doel Overzichtsschema	11
2.3 SWOT-ANALYSE	12
2.3.1 Doel SWOT-analyse	13
2.4 BRAINSTORMSESSIE	13
2.4.1 Doel Brainstormsessie	13
2.5 INTERVIEWS	14
2.5.1 Lijst met geïnterviewde deelnemers	14
2.5.2 Doel Interviews	14
3. WATERBEHEER NEDERLAND	15
3.1 GESCHIEDENIS RUIMTELIJK WATERBEHEER NEDERLAND	15
3.1.1 Middeleeuwen tot ~1850	15
3.1.2 1850 – 1950 Zuiderzee werken	15
3.1.3 1953 Deltacommissie I	15
3.1.4 2000 Nationaal Bestuursakkoord Water	16
3.1.5 2007 Deltacommissie II	16
3.2 DELTAPROGRAMMA	17
3.2.1 Landelijke deelprogramma's:	17
3.2.2 Regionale deelprogramma's richten zich op een speciaal gebied:	18
4. DELTADIJKEN EN FASERING	19
4.1 DELTADIJKEN	19
4.1.1 Wat is een Deltadijk?	19
4.1.2 Dijktypen en Ruimtelijke Inpassing van Deltadijken	21
4.1.3 Randvoorwaarden Deltadijken	23
4.2 FASERING, DELTAPROGRAMMA TEN AANZIEN VAN DELTADIJKEN	24
4.2.1 Beschrijving van het planproces Deltadijken	24
4.2.2 Besluitvorming	27
4.2.3 Actoren	29
5. KADASTER	31
5.1 TAKEN KADASTER	31
5.2 HET MARKTSEGMENT WATER EN KLIMAAT	31
5.2.1 Toekomst marktsegment Water en Klimaat	32
5.3 EIGENDOMSPOSITIES, GRONDGEBRUIK EN RECHTSZEKERHEID	32
5.3.1 Eigendomsposities	32

5.3.2	<i>Grondgebruik</i>	32
5.3.3	<i>Rechtszekerheid</i>	32
5.4.1	<i>Data</i>	33
5.4.2	<i>Deskundigheid</i>	34
5.4.3	<i>Tools</i>	34
6.	ANALYSE	35
6.1	OVERZICHTSSCHEMA	35
6.2	SWOT-ANALYSE	38
6.2.1	<i>Sterktes</i>	38
6.2.2	<i>Zwaktes</i>	38
6.2.3	<i>Kansen</i>	39
6.2.4	<i>Bedreigingen</i>	39
6.2.5	<i>Samenvatting SWOT-Analyse</i>	40
6.3	NADERE VERKENNING	41
6.4	ONTWIKKELING NIEUWE KADASTRALE PRODUCTEN	42
7.	CONCLUSIE & AANBEVELING	44
7.1	CONCLUSIE	44
7.2	AANBEVELING	44
8.	BRONVERMELDING	45
	BRONVERWIJZINGEN	45
	INTERNETWEBSITES	45
	BOEKEN, PROTOCOLLEN	47
9.	BIJLAGEN	49
	BIJLAGE I SWOT-ANALYSE	49
	<i>Sterktes</i>	49
	<i>Zwaktes</i>	52
	<i>Kansen</i>	53
	<i>Bedreigingen</i>	54
	BIJLAGE II POWERPOINTPRESENTATIE BRAINSTORMSESSIE	56

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het kader van het onderzoek beschreven. De aanleiding en probleemstellingen worden voorgesteld. Door middel van verschillende methoden en analyses worden er in het verdere rapport antwoorden gegeven op deze hoofdvragen en deelvragen.

1.1 Kader

Het Kadaster voert een aantal wettelijke taken uit, waaronder het waarborgen van de rechtszekerheid en het uitvoeren van de landinrichtingswet. Daarnaast registreert en verstrekt het Kadaster gegevens over de ligging van vastgoed, schepen, luchtvaartuigen en ondergrondse netwerken in Nederland. Dit gaat dan voornamelijk over de eigendomsrechten en hypotheek. Jaarlijks levert het Kadaster ruim 19 miljoen informatieproducten aan het notariaat, makelaardij, overheid, financiële instellingen, de geo-sector en particulieren. De productlevering, maar ook de gegevensverwerking vindt grotendeels online plaats. Buiten de levering van deze producten om voert het Kadaster het inmeten van het Rijksdriehoeksstelsel uit. Deze meetgegevens worden weer gebruikt binnen het Kadaster als referentiesysteem voor de plaatsbepaling van andere topografische kaarten.

De afdeling Projecten en Advies van het Kadaster bestaat sinds enkele jaren. De afdeling heeft de opgave om op basis van de registraties een bijdrage te leveren aan het in beeld brengen van ruimtelijke problemen en ontwikkelingen in Nederland. Dit wordt gedaan in opdracht van overheden en andere partijen, zoals adviesbureaus. Deze rol van het Kadaster is nog vrij onbekend bij opdrachtgevers en particulieren en is nog in ontwikkeling.

Het doel van de afdeling Projecten en Advies is om zich in de toekomst te kunnen profileren door middel van de data, deskundigheid en tools die het Kadaster tot haar beschikking heeft. Het is de bedoeling dat de afdeling een steeds beter erkende positie in de RO-wereld krijgt. Voor het Kadaster is dit telkens weer een zoektocht om te voldoen aan de klantbehoefte. Aan de hand van een aantal marktsegmenten binnen de afdeling Projecten en Advies wordt deze zoektocht aangepakt. Binnen deze marktsegmenten wordt er gestreefd naar een optimale kwaliteit van gegevens, tijdige levering van de producten en diensten, met kennis van zaken.

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het marktsegment Water en Klimaat binnen de afdeling Projecten en Advies.

1.2 Aanleiding

In de toekomst wil de Nederlandse overheid in het kader van Deltaprogramma II Deltadijken aanleggen en oude bestaande dijken verbeteren zodat ook deze dijken in de toekomst voldoen aan de norm die gesteld is aan Deltadijken. Deze verbeteringen worden gemaakt ter bescherming van het land tegen de invloeden van zowel rivieren als de zee.

De dijken worden gekenmerkt door hun multifunctionaliteit. Onder multifunctionaliteit wordt verstaan dat een Deltadijk niet alleen voor waterveiligheid dienst doet, maar ook gebruikt kan worden voor wonen, werken, recreëren, etc. Dit zal in hoofdstuk 4 verder worden toegelicht. Bij deze multifunctionaliteits opgaven komen verschillende aspecten aan de orde. Bij de aanleg en/of verbetering van deze dijken kunnen Kadastergegevens een rol spelen. Deze gegevens hebben een raakvlak met Deltadijken. Dan gaat het voornamelijk over de eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid van de eigenaren waarop of waarbij deze Deltadijken gerealiseerd worden.

Dit biedt mogelijkheden voor het marktsegment Water en Klimaat, omdat het Kadaster als expert op het gebied van eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid in staat is als kennispartner te fungeren bij een verdere uitwerking en ontwikkeling van de Deltaprogramma's Veiligheid, Nieuwbouw en Herstructurering. Het marktsegment Water en Klimaat zou in staat moeten kunnen zijn deze kwaliteiten verder uit te werken en dat in goede samenwerking met verschillende opdrachtgevers binnen het Deltaprogramma, maar ook met kennisinstituten, adviesbureaus, opleidingsinstituten en overheden (ministeries).

1.3 Doel- en Vraagstelling

De doelstelling van dit rapport is om een advies te geven over de toepassing van de expertise, kennis en kunde van het Kadaster bij het ontwikkelen van het concept Deltadijken. Op dit moment voert het Kadaster voornamelijk werkzaamheden uit in de projectfase, maar wil zich meer focussen op de besluitvorming en planontwikkeling binnen het concept Deltadijken om een meerwaarde te bieden.

1.3.1 Hoofdvraag:

Op welke wijze kan het Kadaster als adviseur optreden bij de ontwikkeling rondom het concept Deltadijken waarbij specifiek gericht wordt op de consequenties voor eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid?

1.3.2 Deelvragen:

1. Wat zijn Deltadijken?
 - a. Welke randvoorwaarden heeft een Deltadijk?
 - b. Welke ruimtelijke inpassing heeft van een Deltadijk?
2. Uit welke fases is een Deltaprogramma t.a.v. Deltadijken opgebouwd?
 - a. Wanneer worden welke inzichten (kennis) duidelijk?
 - b. Wanneer worden welke besluiten genomen?
 - c. Welke actoren zijn er betrokken in het proces Deltadijken?
3. Welke taken voert het Kadaster uit?
 - a. Welke taken heeft het marktsegment Water en Klimaat?
 - b. Welke Data, Deskundigheid en Tools heeft deze tot haar beschikking?
4. Wat zijn de raakvlakken tussen de diensten van het marktsegment Water en Klimaat en Deltadijken?
 - a. Welke expertise, kennis en kunde kan het marktsegment Water en Klimaat toepassen bij het concept Deltadijken?
 - b. Wat zijn de sterke punten van het marktsegment Water en Klimaat om zich te profileren?
 - c. Wat zijn de zwakke punten van het marktsegment Water en Klimaat die tegenwerken om zich te profileren?
 - d. Op welk moment in het planproces Deltadijken kan het marktsegment Water en Klimaat inspelen?

1.4 Afbakening

1.4.1 Uitgangspunten:

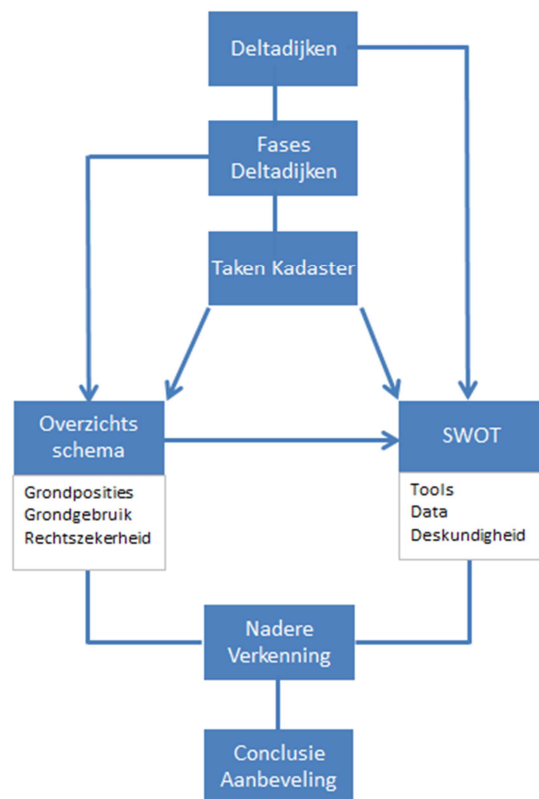
- Afstudeeropdracht: proeve van bekwaamheid voor de auteur;
- Specifiek Deltadijken: (Deltaprogramma → Deelprogramma Veiligheid, Nieuwbouw en Herstructurering);

1.4.2 Afbakening:

- Geen Juridische context;
- Geen technisch onderzoek, geen specificaties uitrekenen/onderzoeken van Deltadijken;
- Geen invloed van toekomstige veranderingen in het Deltaprogramma;
- Geen nieuwe geo-tools ontwikkelen;
- Specifiek gericht op ruimtegebruik en multifunctionaliteit;
- Wel Ruimtelijk Ontwikkeland georiënteerd, geen praktisch proces ten opzicht van Ruimtelijke Ontwikkeling.

1.5 Leeswijzer

Het onderzoek is opgebouwd in een bepaalde structuur om tot een eind conclusie te komen. Hieronder wordt in een schema weergegeven welke structuur toegepast wordt. Met andere woorden: welke hoofdstukken hebben invloed op elkaar. De hoofdstukken worden later toegelicht, het is belangrijk dat dit schema het inzicht in de achterliggende gedachten bevordert. Daarmee worden de structuur en de conclusie beter onderbouwd.

Figuur 1.5: Rapportage Structuur

2. Werkwijze

Het onderzoek wordt gedaan aan de hand van 4 werkstappen: Literatuuronderzoek, opstellen van een SWOT, brainstormsessie en interviews. Deze 4 werkstappen zorgen ervoor dat de verkregen inzichten zoveel mogelijk gefilterd worden en zodat het mogelijk is om het eindadvies te onderbouwen.

2.1 Literatuuronderzoek

Door middel van een literatuuronderzoek is het mogelijk om een wetenschappelijke vraagstelling te beantwoorden. Dit wordt gedaan door het gebruik van een systematische studie op basis van wetenschappelijke literatuur en andere documenten.

Een literatuuronderzoek wordt onderverdeeld in 4 fasen. Bij elke fase komt het antwoord op de wetenschappelijke vraagstelling dichterbij. Deze fasen gaan chronologisch van het stellen van de onderzoeksvraag tot aan het analyseren van de gevonden informatie.

2.1.1 Doel literatuuronderzoek:

Het literatuuronderzoek heeft als doel antwoord geven en/of invloed hebben op de volgende deelvragen (zie blz. 9): 1a, 1b, 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 4a, 4b, 4c en 4d.

Verdiepen in de literatuur over het Kadaster, Deltadijken en het Deltaprogramma. Dit schept een beter beeld van de te bespreken en te verwerken informatie. Ook worden hierdoor de vaktermen beter uitgelegd en begrepen. Het zorgt voor een verdieping van het onderwerp waardoor het mogelijk is om de rapportage beter af te bakenen en te analyseren.

De literatuur en andere informatiebronnen die gebruikt zijn, zijn aangegeven in de bronnenlijst. Deze informatie is van toepassing in het gehele onderzoek en scriptie. De literatuurlijst is opgesteld aan de hand van het project plan. Informatie welke na het projectplan is toegevoegd krijgt een registratie datum.

2.2 Overzichtsschema

Het overzichtsschema is gekozen doordat het antwoord geeft op de wanneer-vraag. Het overzichtsschema is uitgevoerd door een vergelijking te maken tussen de kapstok Gebiedsontwikkeling en het Kadaster (marktsegment Water en Klimaat).

De kapstok Gebiedsontwikkeling is een procesoverzicht waarbij het complete proces beschreven wordt van voorverkenning tot aan realisatie en beheer. Bij de vergelijking met het Kadaster (marktsegment Water en Klimaat) wordt er gekeken naar eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid. De vergelijking aanwezig of niet aanwezig is gemaakt en gaat dus niet in op de grootte van invloed.

2.2.1 Doel Overzichtsschema

Het overzichtsschema heeft als doel antwoord te geven op deelvraag 4d. Hierdoor wordt de Wanneer-vraag beantwoord. Dit geeft een beter inzicht op welk moment het Kadaster (marktsegment Water en Klimaat) in het planproces Deltadijken een rol kan spelen.

2.3 SWOT-analyse

De SWOT-analyse staat voor Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats. In het Nederlands spreekt men van de term Sterkte-Zwakte analyse. Hierbij wordt er door middel van een bedrijfskundig model een intern onderzoek gehouden naar de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen binnen een organisatie; in dit geval het marktsegment Water en Klimaat.

Een SWOT-analyse is opgedeeld in 2 delen, deze worden hieronder beschreven:

De SWOT-analyse is een onderzoek om de sterktes en zwaktes te inventariseren binnen het marktsegment Water en Klimaat in de huidige toestand als toekomstige ten opzichte van Deltadijken (interne invloeden). Vragen die hierbij gesteld zijn:

- Wat zijn de **Sterktes** binnen het huidige marktsegment Water en Klimaat t.o.v. Deltadijken intern?
- Wat zijn de **Zwaktes** binnen het huidige marktsegment Water en Klimaat t.o.v. Deltadijken intern?

De SWOT-analyse is een onderzoek om de kansen en bedreigingen te inventariseren binnen het marktsegment Water en Klimaat in de zowel huidige toestand als toekomstige ten opzichte van Deltadijken (externe invloeden). Vragen die hierbij gesteld zijn:

- Wat zijn de **Kansen** binnen het marktsegment Water en Klimaat t.o.v. Deltadijken extern?
- Wat zijn de **Bedreigingen** binnen het marktsegment Water en Klimaat t.o.v. Deltadijken extern?

	POSITIEF	NEGATIEF
	STERKTES	ZWAKTES
INTERN	STERKTES BINNEN HET KADASTER, SEGMENTTEAM WATER EN KLIMAAT	STERKTES BINNEN HET KADASTER, SEGMENTTEAM WATER EN KLIMAAT
EXTERN	KANSEN	BEDREIGINGEN
	KANSEN VOOR HET KADASTER, SEGMENTTEAM WATER EN KLIMAAT DOOR EXTERNE FACTOREN	BEDREIGINGEN VOOR HET KADASTER, SEGMENTTEAM WATER EN KLIMAAT DOOR EXTERNE FACTOREN

Figuur 2.2: Overzicht Uiteindelijke weergave SWOT-schema.

De volledige SWOT-analyse is uitgevoerd door middel van een brainstormsessie. Doel van deze brainstormsessie is om veel en snel inzicht te krijgen in de sterktes en zwaktes binnen het marktsegment Water en Klimaat. Na de brainstormsessie worden alle inzichten verwerkt in een schema. (Figuur 2.2)

2.3.1 Doel SWOT-analyse

De SWOT-analyse geeft antwoord op deelvragen 4a, 4b en 4c.

Door het gebruik van de SWOT-analyse is het mogelijk om de vergelijkingsstap te maken tussen het Kadaster en Deltadijken. Dit doordat de sterktes en zwaktes van het Kadaster in relatie tot het onderwerp Deltadijken worden weergegeven. Door het maken van een afweging tussen de sterktes en zwaktes kan er een advies gegeven worden. De kansen en bedreigingen die onderzocht worden, worden gebruikt om nieuwe producten te maken. Deze SWOT is toegepast op het marktsegment Water en Klimaat.

2.4 Brainstormsessie

Een brainstormsessie is een techniek om snel nieuwe ideeën over een bepaald onderwerp te krijgen. Het heeft het kenmerk dat de conclusie pas op het eind genomen wordt, nadat alle ideeën geuit zijn.

De brainstormsessie wordt uitgevoerd door het gebruik van post-It's. Hierop worden de kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes binnen het marktsegment Water en Klimaat genoteerd. Elk individu kan aangeven wat zij vinden dat van toepassing is op het marktsegment Water en Klimaat binnen deze vier onderwerpen.

Door het gebruik van post-It's wordt een idee niet bekritiseerd. Nadat alle deelnemers alle ideeën hebben genoteerd, zullen deze post-It's geanalyseerd worden en is er een mogelijkheid tot inspraak. Tot het analyseren behoort het opdelen van de post-It's in de SWOT. Ook in de analysefase is er nog de mogelijkheid om nieuwe ideeën aan te dragen. Dit doordat de groep getriggerd wordt door het inspraak moment.

Aan de brainstorm hebben deelgenomen:

1. Niek Heijink	Student Van-Hall Larenstein
2. Susan Koerselman	Projectmanager Water en Klimaat
3. Paul Peter Kuijper	Senior Projectleider Water en Klimaat
4. Michael Karstens	Senior Gismaatwerk
5. Willeke Sprokholt	Senior Projectleider
6. Ryna Reijngoud-Kooistra	Projectleider Gebiedsinrichting
7. Martijn de Waard	Projectleider Gebiedsinrichting

2.4.1 Doel Brainstormsessie

De brainstormsessie is een aanvulling op de SWOT-analyse. Deze sessie heeft bijgedragen om antwoord te geven op de deelvragen: 4a, 4b en 4c.

Het uitbreiden van de SWOT-analyse. Door het gebruik van de kennis van de deelnemers en ervaringsdeskundigen op het gebied van het Kadaster is het mogelijk om de kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes in beeld te krijgen. Deze vier punten in relatie tot het onderwerp Deltadijken worden vergeleken. Door de vergelijkingsstap te maken is het overzichtelijk welke kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes er op dat gebied zijn.

De resultaten van de brainstormsessie zijn verwerkt in het SWOT-schema. Deze is te vinden in de samenvatting van de SWOT-analyse (paragraaf 6.2).

2.5 Interviews

Het gebruik van interviews in dit onderzoek zijn van toepassing op het verkrijgen van aanvullende informatie. De interviews zijn voor het grootste gedeelte tussentijdse vragen over onderwerpen binnen het onderzoek. Deze interviews hebben een toegevoegde waarde in de SWOT-analyse en binnen het hoofdstuk Kadaster.

2.5.1 Lijst met geïnterviewde deelnemers

Namen	Functie
1. Susan Koerselman	Senior Project Leider Water
2. Willeke Sprokholt	Project Leider Water
3. Paul Peter Kuijper	Senior Project Leider Water
4. Jack Schoenmakers	Land en Watermanagement Tutor
5. Maartje Lof	managementsecretaris
6. Elma Haakmeester-Wolters	project Leider Gebiedsinrichting
7. Marit Kamp	assistent projectleider gebiedsinrichting
8. Annemiek de Moor	projectmanager projecten & advies

2.5.2 Doel Interviews

De interviews is gebruikt om antwoord te geven en/of invloed te hebben op de volgende deelvragen: 1a, 1b, 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 4a, 4b, 4c en 4d.

Het aanvullen van informatie over vraagstukken binnen dit afstudeeronderzoek.

3. Waterbeheer Nederland

Voor de oorsprong van de Deltadijken wordt er een blik geworpen op het verleden van Waterbeherend Nederland. Dit geeft een goed overzicht welke impact het water op de inrichting van Nederland heeft. Tegenwoordig is het beleid aangepast op de toekomstvisie die er gesteld is door de Deltacommissie II. Deze is beschreven in het zogenaamde Deltaprogramma. Hier worden verschillende deelprogramma's beschreven die allemaal gebruik maken van het zelfde principe: Geef water de ruimte!

Onderstaand worden in relatie tot Deltadijken de belangrijkste ontwikkelingen in het waterbeheer in Nederland kort toegelicht.

3.1 *Geschiedenis Ruimtelijk Waterbeheer Nederland*

3.1.1 Middeleeuwen tot ~1850

Sinds de Middeleeuwen spelen waterschappen in Nederland een belangrijke rol in het waterbeheer. De waterschappen zijn de oudste democratische instituties van Nederland. De waterschappen zorgden voor het beheer van de zeedijken, maar ook van landwinning door middel van inpoldering en het droog houden van deze polders.

Later in de Franse tijd (1795-1813) is besloten dat de waterstaat een publieke aangelegenheid behoorde te zijn. Voor de Franse tijd werd het waterbeheer in samenwerking met particulieren, landeigenaren en de overheid gedaan.

3.1.2 1850 – 1950 Zuiderzee werken

In de 19e eeuw werd op landelijk niveau Rijkswaterstaat gevormd en hadden ook de provincies eigen waterstaatsdiensten ingesteld voor toezicht op en coördinatie van de talloze kleine waterschappen binnen hun grenzen.

In 1916 breken de dijken rond de Zuiderzee. De Zuiderzeevloed heeft grote gevolgen voor Nederland. Hierna is er door de Overheid besloten tot afsluiting van de Zuiderzee. In 1932 is de afsluiting gereed en deze is sindsdien bekend als de Afsluitdijk.

3.1.3 1953 Deltacommissie I

Op 31 januari 1953 treft de grootste watersnoodramp die Nederland gekend heeft het vaste land. De overstroming had een verwoestende impact, dorpen zijn weggevaagd en vele mensen en dieren verloren het leven. In datzelfde jaar, 21 februari 1953, is de Deltacommissie I opgericht. Deze werd aangesteld voor de kust en riviervediging en functioneerde onder leiding van de directeur-generaal van Rijkswaterstaat. Het advies van de Deltacommissie I waren gesteld om de veiligheid van Nederland te waarborgen, dit advies bestond uit twee doelen, namelijk:

1. Het watervrij maken van gebieden die bij hoge vloedstanden nog regelmatig onder water kwamen te staan en de veiligheid van deze, en andere, gebieden tegen het water garanderen.
2. Het beveiligen van het land tegen verzilting.

Met als resultaat de Deltawerken. De grootste kust verdediging ter Wereld, dit bouwwerk wordt door sommige groeperingen gezien als het 8ste Wereldwonder.

3.1.4 2000 Nationaal Bestuursakkoord Water

Na de overstromingen van de rivieren in 1993 en 1995 bleek het systeem van waterbeherend Nederland niet in staat om toekomstige ontwikkelingen op te vangen. Mede door de klimaatsverandering regent het vaker en harder, er zijn meer extremen in het weer. Dit betekent dat er vooral in de winter hogere waterstanden ontstaan in de rivieren, sloten en meren. Door de klimaatsverandering is er sprake van opwarming van de zee en een stijging van de zeespiegel. Een groot gedeelte van Nederland bevindt zich in de veengebieden. Deze gebieden hebben meer last van de stijging van het waterpeil. Dit wordt veroorzaakt doordat de grond inklinkt en dat het grootste gedeelte (60%) van Nederland steeds verder onder de zeespiegel zakt. Nederland is een dichtbevolkt land. Dit zorgt voor verstedelijking: door deze verharde ondergrond is het lastig om het water te laten infiltreren in de bodem. Dit heeft tot gevolg dat er meer water moet worden afgevoerd naar de rivieren, wat weer zorgt voor een verhoging van de waterstand. In de zomer zorgt de klimaatsverandering voor verdroging, watervervuiling en instroom van zout water uit zee. De verdroging zorgt voor grotere inklinking van de veengebieden en verdroging van de landbouwgebieden en natuur. Door de watervervuiling en instroom van zout water in de rivieren vanuit de zee komt de drinkwatervoorziening van Nederland in gevaar.

Deze gevaren werden geconstateerd door de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw eind jaren negentig. Met het oog op de toekomst en een out-of-the-box strategie werd met de traditie 'pompen en zo snel mogelijk lozen' gebroken. Het nieuwe beleid was 'vasthouden, bergen en afvoeren' van het water. Met dit beleid probeert Nederland de waterproblemen in lager gelegen gebieden te voorkomen. Hier mee was het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) een feit. Bij het NBW horen nog verschillende beleidsaanpakken zoals Waterbeheer 21ste eeuw en het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

3.1.5 2007 Deltacommissie II

Door de klimaatsverandering stijgt het waterpeil tot hoge waarden. Ook na de overstromingen van de rivieren in de jaren negentig in Nederland en in 2005 in New Orléans realiseerden de waterschappen en andere waterbeheerders zich dat de gemalen en dijken niet voldoen aan de eis om de leefbaarheid en veiligheid van Nederland te garanderen. Voor het garanderen van de veiligheid en leefbaarheid in Nederland is er op 11 september 2007 een nieuwe Deltacommissie, officieel Staatscommissie voor Duurzame Kustontwikkeling, opgericht. Ook wel de 'commissie-Veerman' genoemd.

De Deltacommissie II had het doel de overheid te adviseren over de gevolgen voor de Nederlandse kust van de te verwachten zeespiegelstijging, de afvoer van de grote Nederlandse rivieren en andere klimatologische en maatschappelijke ontwikkelingen tot de 22e eeuw, over mogelijke strategieën voor een duurzame ontwikkeling van de Nederlandse kust en over de meerwaarde van deze strategieën op lange termijn voor het achterland en de maatschappij. Na het uitspreken van haar advies op 3 september 2008 werd de Deltacommissie opgeheven.

Het advies dat de Deltacommissie II heeft opgesteld, gaat over hoe Nederland om moet gaan met klimaatverandering; hoe ons land veilig kan zijn tot aan het jaar 2100 en daarna, gezien de te verwachten zeespiegelstijging en de toename van neerslag met als gevolg hoge rivierafvoeren. Het kabinet heeft de Deltacommissie gevraagd om een integrale visie te presenteren over de waterveiligheid van de toekomst.

Voorzitter Cees Veerman had als ambitie om met praktische oplossingen voor het water te komen, maar die moesten zowel vernieuwend als baanbrekend zijn. Door de verschillende veranderingen (zowel de waterstijging als de bodemdaling) zullen er

vernieuwende technieken moeten worden toegepast. Deze oplossingen hebben geleid tot de 12 aanbevelingen van de commissie-Veerman.

Na de goedkeuring van het advies van de Deltacommissie II ofwel de 12 aanbevelingen is de Deltacommissie II opgeheven en verder gegaan onder het Deltaprogramma en is er een Deltacommissaris aangesteld. In het Deltaprogramma zijn de 12 aanbevelingen verder uitgewerkt.

Deze informatie is behaald uit de volgende bronnen: zie bronverwijzing ^{1,2,3,4,5}

3.2 Deltaprogramma

Voor de uitvoering van een klimaatbestendige inrichting van Nederland zijn de aanbevelingen van Deltacommissie II uitgewerkt onder leiding van de Deltacommissaris tot het Deltaprogramma. Dit programma wordt financieel (Deltafonds) en politiek-bestuurlijk verankerd in een vernieuwde Deltawet. In het Deltaprogramma worden de 12 aanbevelingen voor de toekomst beschreven en uitgewerkt. De totale samenvatting van de aanbevelingen is te vinden in de bijlagen.

De commissie was samengesteld uit mensen uit verschillende vakgebieden zoals wetenschap, bedrijfsleven en openbaar bestuur. De commissie onderzocht niet alleen de te verwachten zeespiegelstijging en andere klimatologische ontwikkelingen maar ook maatschappelijke, ecologische en economische ontwikkelingen die van belang zijn voor de fysieke inrichting van de Nederlandse kust.

Het advies is uitgesproken over de gehele Nederlandse Delta. Dit houdt in de complete kustlijn, en het rivierengebied.

De lange termijn doelstellingen van het Deltaprogramma zijn gevat in 9 deelprogramma's. Het gaat om 3 nationale en 6 regionale deelprogramma's. De directeur van elk deelprogramma heeft een eigen kantoor en staf. De regionale deelprogramma's zetelen in het gebied waar gewerkt moet worden.

3.2.1 Landelijke deelprogramma's:

- Veiligheid
 - o In het deelprogramma Veiligheid wordt beschreven hoe Nederland zich beschermt tegen overstromingen en welk beschermingsniveau er nodig is.
- Zoet water
 - o In het deelprogramma Zoet water wordt beschreven hoe Nederland er voor moet gaan zorgen dat er op de lange termijn voldoende zoet water beschikbaar is.
- Nieuwbouw en Herstructurering
 - o In het deelprogramma Nieuwbouw en Herstructurering wordt beschreven welke regel-/wetgeving en afspraken er nodig zijn om nieuwbouw en herstructurering zoveel mogelijk op de klimaatsverandering af te stemmen.

3.2.2 Regionale deelprogramma's richten zich op een speciaal gebied:

- Kust
 - o In het deelprogramma Kust wordt onderzocht hoe Nederland zich de aankomende 100 jaar kan beschermen tegen de zee.
- Waddengebied
 - o In het deelprogramma Wadden wordt onderzocht welke maatregelen Nederland moet nemen om er voor te zorgen dat de veiligheid van Waddengebied gewaarborgd blijft als de zeespiegel stijgt.
- Rivieren
 - o In het deelprogramma Rivieren wordt onderzocht hoe de steeds groter wordende hoeveelheid water van de grote rivieren op een correcte manier afgevoerd kan worden.
- IJsselmeergebied
 - o In het deelprogramma IJsselmeergebied wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn van een flexibel peilbeheer in het IJsselmeer voor de waterveiligheid en wat de rol is die het IJsselmeer kan spelen voor de zoetwatervoorziening.
- Rijnmond-Drechtsteden
 - o In het deelprogramma Rijnmond-Drechtsteden wordt nagegaan hoe de regio Rotterdam en Dordrecht veilig en leefbaar kunnen blijven als de zeespiegel stijgt en rivieren meer water afvoeren. Ook de 's zomerse droogte wordt in het deelprogramma opgenomen.
- Zuidwestelijke Delta
 - o In het deelprogramma Zuidwestelijke Delta wordt onderzocht hoe de veiligheid en leefbaarheid in de Zuidwestelijke regio van Nederland beschermd kan worden als de zeespiegel stijgt en de rivieren een steeds groter wordende afvoer krijgen.

Dit afstudeeronderzoek heeft in ieder geval betrekking op 2 landelijke deelprogramma's, namelijk Veiligheid en Nieuwbouw en Herstructurering. De belangrijkste reden hiervoor is dat Deltadijken moeten zorgen voor de veiligheid van Nederland en doordat een Deltadijk multifunctioneel is. Het multifunctionele aspect is dat een Deltadijk meer gebruikstypen heeft dan alleen veiligheid, maar ook wonen, werken, recreatie, etc. Dit wordt verder toegelicht in het volgende hoofdstuk.

Deze informatie is behaald uit de volgende bronnen: zie bronverwijzing: ^{5,6}

4. Deltadijken en Fasering

Deltadijken zijn ontworpen voor de bescherming van Nederland. Hoe een Deltadijk wordt ingepast in de Ruimtelijke Ordening is compleet afhankelijk van de verschillende factoren; locatie, sociaal economische waarde, economische risico's, overstromings risico's, politieke stroming en trend. Per soort verdediging is er ook nog een verschil in welke type dijk er wordt aangelegd, er is onderscheid te maken tussen de verschillende soorten verdediging namelijk in zee-, rivier-, meer- en estuariumverdediging.

4.1 Deltadijken

4.1.1 Wat is een Deltadijk?

Een Deltadijk is een dijk waarin geen bres zal ontstaan wanneer er water overheen stroomt of er golven overheen slaan, met als gevolg een onbeheersbare instroom van water. Dit betekent in het kort een Deltadijk een "onbreekbare" dijk is.

Door de vele invloeden van het water op Nederland in het verleden zijn er als resultaat de Deltadijken ontwikkeld. Deze dijken moeten voor veiligheid zorgen van zowel mensen als dieren en kapitaal. Door de aanleg van deze kust- en riviervedigding mag er in de toekomst niet vaker dan eens in de 10.000 jaar een dijkdoorbraak zijn.

Het unieke aan een Deltadijk is dat deze geen vaste "body" heeft. Dit geeft vele toepassingsmogelijkheden zolang er aan de eis voldaan wordt. Een Deltadijk heeft geen specifieke eigenschappen qua uiterlijk: de opbouw van een Deltadijk zal variëren door specifieke situaties. Deze specifieke situaties zijn mede afhankelijk van de volgende aspecten:

1. Locatie:

De Deltadijken liggen of in een hoge, lage zone, kust- of riviergebied. De locatie is ook afhankelijk aan de hoeveelheid verstedelijking in een gebied.

2. Sociaal economische waarde:

Deltadijken komen in gebieden te liggen met verschillende bevolkingsdruk. Dit heeft invloed op de locatie van de Deltadijk.

3. Economische risico's:

Een Deltadijk is een grote investering. Het is daarom ook belangrijk om te weten of het beschermde gebied een hoge of lage waarde heeft.

4. Overstromingsrisico's:

Op welke locaties er een groter overstromingsrisico is, doordat er bijvoorbeeld vroeger vaker overstromingen hebben plaatsgevonden.

5. Politieke situatie:

De aanleg van een Deltadijk is afhankelijk van de algemene politieke stroming die er heerst. De ene stroming wil meer geld vrij maken voor veiligheid, maar een andere stroming weer niet.

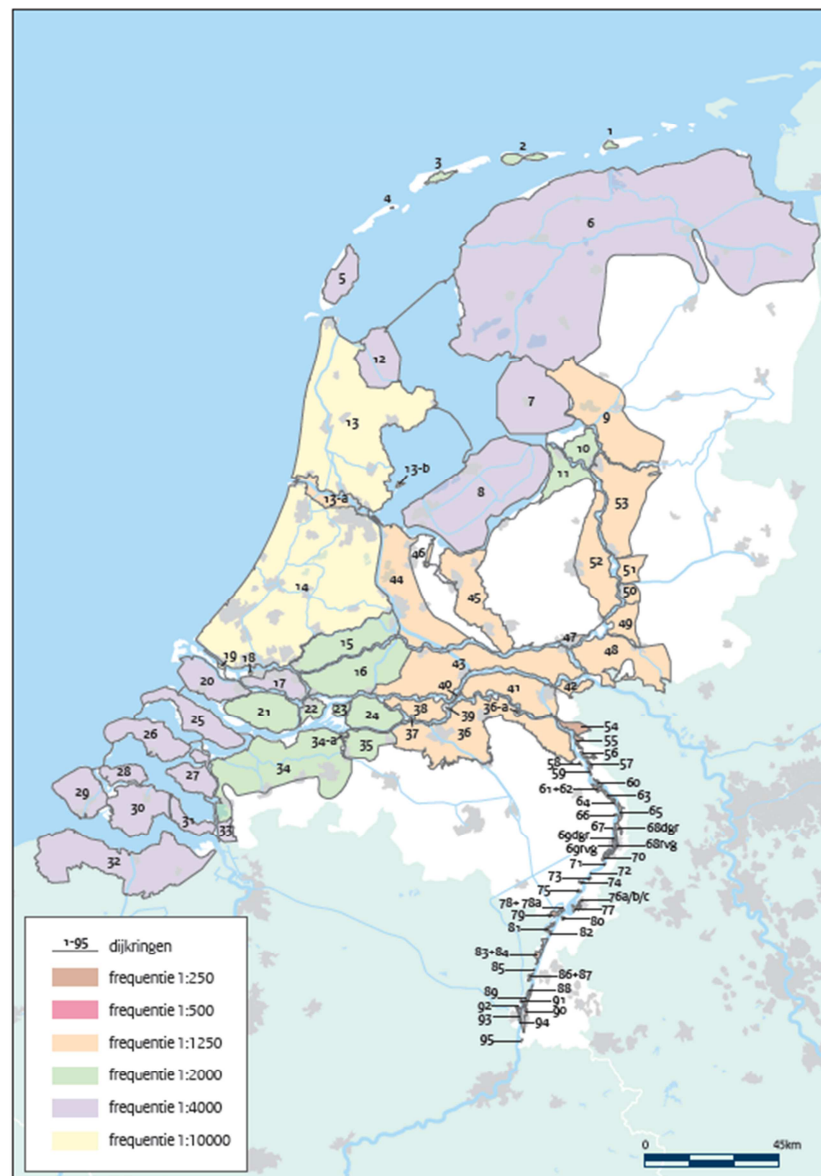
6. Trend:

De aanleg van een Deltadijk is afhankelijk van de trend die heerst in Nederland. Deze moet passen in de huidige denkwijze van de bevolking.

Deze factoren zijn bepalend voor de vorm van de dijk; deze kan extra hoog zijn, of een hele brede dijk, of deze zal van binnen versterkt worden doormiddel van bijvoorbeeld een betonnen muur.

Het doel van de Deltadijken blijft in elk geval hetzelfde, het gaat er om de risico's (ofwel de kansen op schade, ofwel de gevolgen) op een (economisch) optimale manier te verminderen.

Een Deltadijk is meestal een verbetering van het huidige dijkensysteem in Nederland. Dit wil niet zeggen dat de huidige dijken in Nederland allemaal vernieuwd dienen te worden. Door het feit dat er verschillende typen Deltadijken ontstaan, moet het noodzakelijk blijven dat er geen zwaktes in de totale dijkkring ontstaat. Het totale overzicht aan huidige dijkkringen in Nederland wordt hieronder weergegeven, tevens wordt de veiligheidsnorm weergegeven (frequentie, overstromings norm x aantal jaar).

Afbeelding 4.1.1: Overzicht Dijkkringen in Nederland. Tevens overstromingsfrequentie.

4.1.2 Dijktypen en Ruimtelijke Inpassing van Deltadijken

Deltadijken zijn grote objecten in zowel landelijk als stedelijk gebied. Doordat de dijken een grote impact hebben op “ruimte,” zijn er slimme manieren om met het type van de dijk om te gaan. In veel gevallen is het mogelijk om een dijk multifunctioneel aan te kleden en daardoor kan het concept gebruikt worden in alle omstandigheden.

Deltares heeft een onderzoek verricht naar soorten dijktypes. De indeling naar deze verschillende types is ontstaan door het inventariseren van alle soorten dijktypes in Nederland. In totaal zijn er 40 verschillende soorten; deze zijn opgedeeld in 6 subcategorieën.

1. **Binnendijks**
2. **Buitendijks**
3. **Combinatie binnen- en buitendijks**
4. **Brede waterkeringszone**
5. **Gecamoufleerde dijk**
6. **Constructieve oplossing**

Het overzicht van Deltares geeft een goed beeld van wat deze verschillende dijktypes inhouden. Zie afbeelding: 4.1.2

Afbeelding 4.1.2 Overzicht overgebleven dijktypes na inventarisatie

De typen 1, 2, 3 en 6 worden voornamelijk toegepast op bestaande dijken. Mocht de dijk een verhoging nodig hebben, dan is daar een verbreding aan verbonden zodat het talud niet steiler wordt.

Aan de zes subcategorieën zijn eisen verbonden. Deze eisen zorgen ervoor dat op elk gewenste locatie en grondgebruik het juiste type dijk gekozen kan worden. Dit geeft een betere verdieping in de keuzes in de procesfase.

In het schema op de volgende pagina zijn alle componenten van een multifunctionele dijk samengevoegd. Doormiddel van dit schema kunnen er op locatie gebonden plaatsen keuzes gemaakt worden in verschillende dijktypes. Dit heeft als voordeel dat het aantal keuzes minder wordt en daardoor een snellere beslissing genomen kan worden. De informatie die in het schema verwerkt is komt uit het rapport van Deltares.

Dijktypes							
	Binnendijks	Buitendijks	Combinatie binnen- buitendijks	Brede waterkeringszone	Gecamoufleerde dijk	Constructieve oplossing	Niet gespecificeerd
type oppervlakte water							
zee	x	x	x	x	x	x	x
rivier	x	x		x			x
estuarium			x	x	x	x	x
meer			x	x		x	x
Type gebied							
landelijk	x	x	x	x	+/-	x	x
stedelijk			x	x	x	x	+/-
Type gebruik							
Binnendijks gebruik	Cultuurhistorie, Natuur, Recreatie,		Natuur, Recreatie, Agrarisch, Werken,	Natuur, Recreatie,	Wonen, Industrie, Stedelijke Stedelijke Functies, Recreatie,		Natuur, Wonen, Recreatie,
Buitendijks gebruik	Natuur, Wonen, Infrastructuur,		Infrastructuur, Wonen, Agrarisch, Recreatie,	Wonen, Agrarisch,	Infrastructuur, Industrie, Stedelijke Functies, Wonen, Werken, Agrarisch, Natuur, Recreatie,		Wonen, Natuur,

Afbeelding 4.1.2 (2) Overzicht locatie gebonden dijktypes

Deze informatie is gehaald uit de onderzoeksrapporten van Deltares en Silvia en Van Velzen Deze zijn te vinden in de bronverwijzing. ^{7,8,9}

4.1.3 Randvoorwaarden Deltadijken

De randvoorwaarden voor de Deltadijken zijn beperkt. Dit heeft als gevolg dat er veel vrijheden zijn en er weinig technische randvoorwaarden zijn. De belangrijkste randvoorwaarde is meteen ook de definitie van een Deltadijk. Deze definitie is in meerdere interpretaties vatbaar en omvat verschillende eigenschappen van dijken: hoogte, breedte, erosiebestendigheid en stabiliteit van de dijk en ondergrond. Doordat deze eigenschappen niet bekend zijn is de impact op eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid nog onbekend.

Een Deltadijk heeft de volgende technische kenmerken en tevens randvoorwaarden:

- Een Deltadijk bezwijkt niet als er water overheen stroomt of slaat. De stroomsnelheden zijn berekend bij sterke (gras)bekleding van de dijk.
 - o 10 l/s/m voor rivierdijken
 - o 30 l/s/m voor Zeedijken
 - o 30 l/s/m voor Meerdijken
 - o 30 l/s/m voor Estuariumdijken
- Kans op bezwijken van de Deltadijk moet 100 keer kleiner zijn dan de huidige norm.
- Een Deltadijk moet voldoen aan de eisen voor de toekomst, tot minimaal het jaar 2100.
- Een Deltadijk met multifunctionele gebruiksfuncties heeft aanvullende eisen nodig.

Zoals in het hoofdstuk “Wat zijn Deltadijken?” al uitgelegd is, zijn de randvoorwaarden van een Deltadijk niet scherp. Dit heeft te maken door diverse factoren (hoofdstuk 4.1.1) en functies (hoofdstuk 4.1.2): daardoor kunnen de dijken onderling grote verschillen vertonen.

Belangrijk detail is dat bij de aanleg van nieuwe dijken of bij het verbeteren van oude dijken het al onbebouwde buitendijks gebied een reserveringszone voor 200 jaar zeespiegelstijging is. Het gaat erom dat deze niet bebouwd mogen worden. Hier is een bewuste keus gemaakt door de deltacommissie vanwege de veiligheid. Landinwaarts (binnendijks gebied) gelden geen directe beperkingen voor bebouwing vanuit het kader veiligheid. In de Beleidslijn Kust is in detail beschreven welke beperkingen op welke locaties gelden. Ook hier is aan het al bebouwde en onbebouwde gebied gedacht. Echter zijn er ook uitzonderingen op de regel. Dit heeft te maken met kapitaalintensieve locaties, zoals Maasvlakte II.

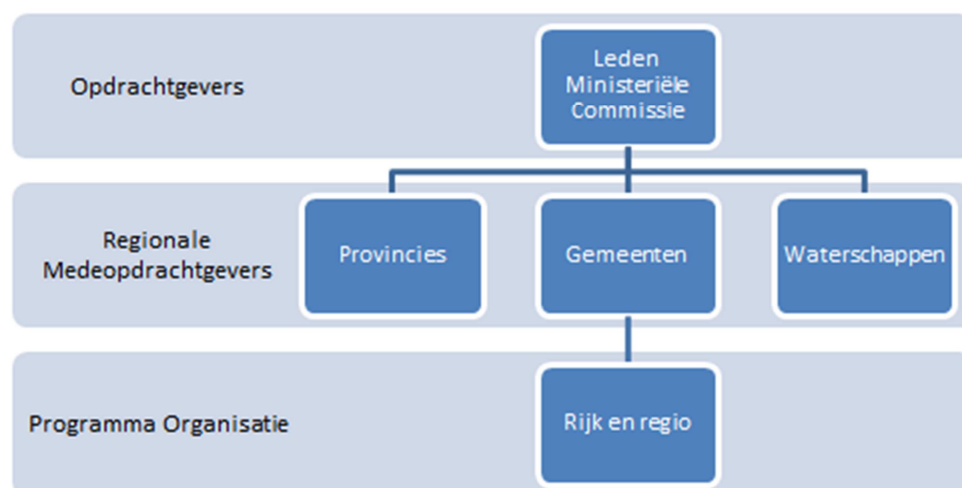
Deze informatie is behaald uit de onderzoeksrapporten van Deltares en Silvia en Van Velzen Deze zijn te vinden in de bronverwijzing.^{7,8}

4.2 Fasering, Deltaprogramma ten aanzien van Deltadijken

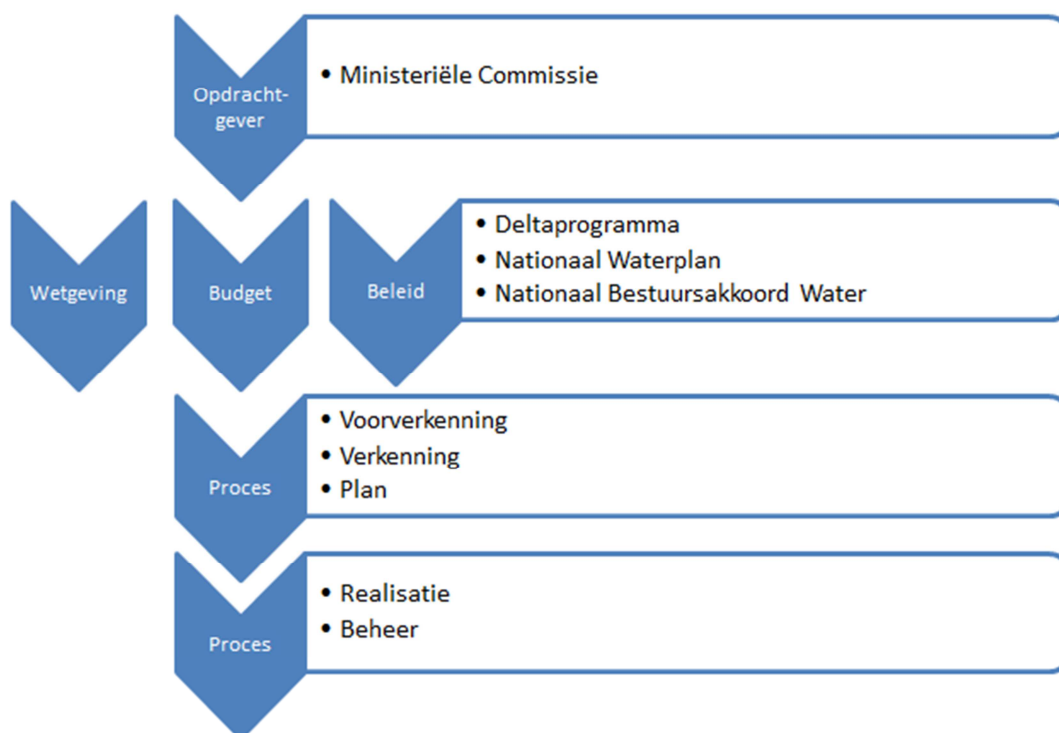
4.2.1 Beschrijving van het planproces Deltadijken

Het eerste deelprogramma is op Prinsjesdag 2010 aangeboden aan de Tweede Kamer. Na de goedkeuring is er gestart met de inrichting en de doelen voor de onderzoeksfase binnen de deelprogramma's. Binnen deze fase zijn er enkele onderzoeken uitgevoerd op het gebied van Deltadijken, hierbij zijn ook enkele pilots uitgevoerd. De onderzoeken welke uitgevoerd zijn hebben de typering van Deltadijken en de randvoorwaarden die er aan verbonden zijn aan het licht gebracht.

Bij de aanleg van de verschillende dijkverbeteringen en dijkvernieuwingen zijn locatiegerichte onderzoeken nodig. Voor de realisatie van een Deltadijk en het voortraject wordt er gebruik gemaakt van de kapstok Gebiedsontwikkeling als onderdeel van het planproces. De kapstok Gebiedsontwikkeling wordt hieronder verder beschreven. Voor de uitwerking van het planproces wordt de opdracht gegeven door de opdrachtgevers en medeopdrachtgevers. In het concept Deltadijken zijn dit de provincies, gemeenten en waterschappen de medeopdrachtgevers en de opdrachtgevers zijn de ministers binnen de ministeriële commissie. De ministeriële commissie wordt in de volgende paragraaf toegelicht.

Schema 4.2.1 Organogram voor het uitvoeren van het planproces: Opdrachtgevers → Medeopdrachtgevers

Schema 4.2.1 (2) Schema van het volledige proces binnen concept Deltadijken

In schema (4.1.2 (2)) is duidelijk te zien welke aspecten er in een volledig proces zitten binnen het concept Deltadijken. De opdrachtgever geeft opdracht voor het uitvoeren van onderzoeken naar de Veiligheid binnen Nederland. Aan de hand van deze onderzoeken worden verschillende beleidskaders opgesteld. Op basis van deze beleidskaders wordt het budget afgestemd en eventueel aanpassingen gemaakt aan de wetgeving indien noodzakelijk. Na het opstellen van het beleid, in dit geval het Deltaprogramma, kan het verdere plan proces gevolgd worden met als uiteindelijke doel de realisatie van een Deltadijk die volledig aangepast is aan het beleid.

Zoals eerder vermeld is, wordt er gebruik gemaakt van de kapstok Gebiedsontwikkeling. Het schema hieronder (Schema 4.2.1 (3)) is opgedeeld in twee delen, dit om het overzicht te behouden, namelijk: Verkenning en Ontwikkelp proces respectievelijk Realisatie en beheerproces. Het planproces bestaat vervolgens uit vijf fases.

1. Verkenning en Ontwikkelproces	
Voorverkenning	
	Verkenning beleidsopgave
	Gebiedsverkenning
	QuickScan grondstrategie
	Grondtransactie
	Financiële verkenning
	Marktverkenning
	Juridisch kader
	Verkenning rol partijen
	haalbaarheidstoets
Verkenning	
	Gebiedsvisie
	Programma van Eisen
	Grondstrategie
	Grondtransactie (regulier / risicodragend)
	Financiële analyse / globale grondexploitatie
	Marktanalyse
	Maatschappelijke kosten-baten analyse
	Onderzoek organisatievorm
	Analyse inzet instrumentarium
	Contractering- en aanbestedingsstrategie
	Risicoanalyse
	Communicatiestrategie
	krachtenveldanalyse
Plan	
	Ruimtelijk ontwerp
	Beheer- en onderhoudsplan
	Gebiedsinventarisaties
	Effectenanalyses
	Grondstrategie
	Grondtransactie (regulier / risicodragend)
	Financieringsplan / grondexploitatie
	Uitvoeringsorganisatie
	Inzet instrumentarium
	Uitvoeringsstrategie
	Risicoanalyse
	Communicatie-activiteiten

2. Realisatie en beheerproces	
Realisatie	
	Inrichtingsmaatregelen
	Herverkaveling
	Grondtransactie (regulier / risicodragend)
	(Deel-)grondexploitatie
	Financiering
	Aanbestedingen
	Vergunningen
	Risicoanalyse
	Communicatie-activiteiten
Exploitatie en Beheer	
	Overdracht eigendommen
	Financiële eindrapportage
	Ontbinding samenwerking / opdracht
	Evaluatie gebiedsontwikkeling
	Markering van formele afsluiting

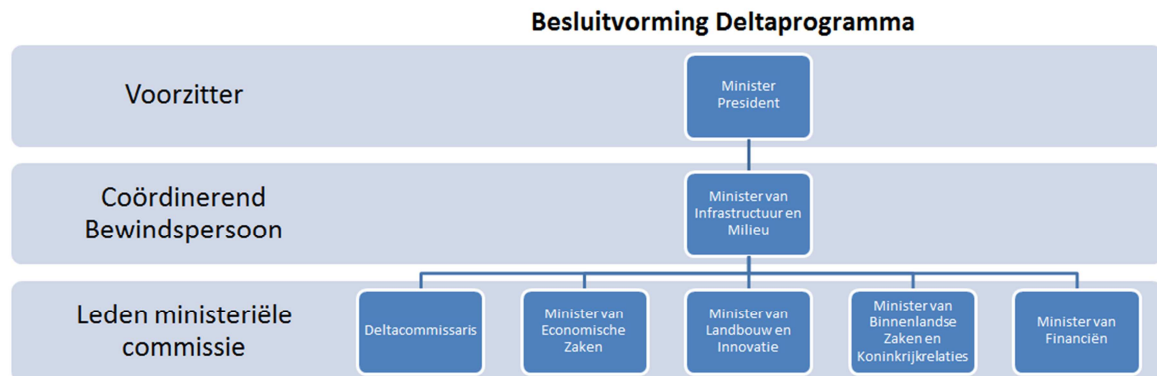
Overzichtsschema (4.2.1 (3)) Planproces overzicht

Bronverwijzing: ^{1,10,11}

4.2.2 Besluitvorming

Nadat de Deltacommissie is opgeheven, is Wim Kuijken benoemd tot Deltacommissaris. Voor deze functie is hij 7 jaar aangesteld. Elk jaar op Prinsjesdag (3 september) biedt de Deltacommissaris de officiële stukken over het Deltaprogramma aan. In 2010 is het eerste Deltaprogramma aangeboden aan de Tweede Kamer.

Voordat deze officiële stukken worden overhandigd, worden de voorstellen van de Deltacommissaris eerst besproken in een ministeriële commissie. De Deltacommissaris functioneert als regeringscommissaris, direct onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de coördinerende bewindspersoon.

Afbeelding 4.2.2: Organogram ministeriële commissie

Besluiten

Voor de korte termijn zijn er al enkele besluiten genomen of moeten binnenkort nog genomen worden. Hieronder is een lijst met besluiten:

- 2010 – Eerste Deelprogramma aangeboden op Prinsjesdag
 - o Eind 2010 eerste Deltaprogramma Definitief na behandeling in de Tweede Kamer;
 - o Na de goedkeuring van het Deltaprogramma is er gestart met de inrichting en de doelen voor de onderzoeksfase binnen de deelprogramma's;
- 2011 – Drietal beslissingen
 - o Logistiek Deltabeslissingen
 - Deltacommissaris werkt de totstandkoming van de vijf Deltabeslissingen verder uit.
 1. Bijstellen veiligheidsnormen voor primaire waterkeringen naar de huidige norm;
 2. Zoetwaterstrategie maken die voor geschikte zoetwatervoorziening van Nederland zorgt op de lange termijn;
 3. Bescherming van de Rijn-Maasdelta van Nederland;
 4. Nationaal beleidskader voor de (her)ontwikkeling van bebouwd gebied;
 5. Beheren van de watervoorziening en veiligheid van het IJsselmeer doormiddel van peilbeheer op de lange termijn;

- o Verbinden korte termijn met lange termijn
 - Deltacommissaris werkt een strategie uit om de lange en de korte termijn op een efficiënte manier met elkaar te verbinden. Tevens het uitwerken van juridische, financiële en beleidsmatige consequenties.
- o Evaluatie organisatie Deltaprogramma
 - Deltacommissaris evalueert de organisatie van het Deltaprogramma ten behoeve van het nieuw aangestelde kabinet.
- 2014 – Vijftal Beslissingen
 - o Bovengenoemd (zie Logistiek Deltabeslissingen) vijftal beslissingen zal door de Deltacommissaris worden voorgelegd aan de regering. Het doel is dat deze beslissingen worden opgenomen in het Nationaal Waterplan. Het Nationaal Waterplan geldt voor de periode 2009 – 2015.

Budget

Het budget voor het Deltaprogramma komt voort uit het Deltafonds. Dit fonds wordt tot 2020 bijgevuld uit het Infrafonds. Dit fonds heeft geld gereserveerd voor waterveiligheid en zoetwatervoorziening. Na 2020 wordt het Deltafonds voorzien van €1 miljard per jaar. Het Deltafonds heeft het doel om de financieringen en bekostiging te doen van:

1. Maatregelen en voorzieningen ter preventie en/of beperkingen van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
2. Maatregelen en voorzieningen ter bescherming of verbetering van de chemische of ecologische kwaliteit van watersystemen;
3. Onderzoeken binnen de bovengenoemde eisen en het bewerken, inwinnen en verspreiden van de bovengenoemde overeenkomende gegevens;

Deltafonds inkomsten:

- Bijdrage ten laste van de begroting van het ministerie van Verkeer en Waterstaat;
- Bijdrage ten laste van andere begrotingen van het Rijk;
- Bijdrage van Derden;
 - o Andere ontvangsten in het kader van het bereiken van doel van het Deltafonds;
 - o Ten gunste van de begroting van het Deltafonds van elk afzonderlijk jaar wordt het overgebleven saldo van dat fonds van het voorafgaande jaar er aan toegevoegd.

Deltafonds Uitgaven:

1. Uitgaven

- Uitgaven ten laste van aanleg, verbetering, beheer, onderhoud en bediening van waterstaatswerken die wel bij het Rijk in beheer zijn of zullen zijn. Onderdeel van Budget regel 1;
- Maatregelen en voorzieningen ter bescherming of verbetering van de chemische of ecologische kwaliteit van watersystemen;
- Onderzoeken binnen de bovengenoemde eisen en het bewerken, inwinnen en verspreiden van de bovengenoemde overeenkomende gegevens;

2. Uitgaven d.m.v. subsidie

- Uitgaven doormiddel van subsidies verstrekt door de minister ten laste van aanleg, verbetering, beheer, onderhoud en bediening van waterstaatswerken die niet bij het Rijk in beheer zijn of zullen zijn. Onderdeel van Budget regel 1;
- Uitgaven doormiddel van subsidies verstrekt door de minister ten laste van maatregelen en voorzieningen ter bescherming of verbetering van de chemische of ecologische kwaliteit van watersystemen;
- Uitgaven doormiddel van subsidies verstrekt door de minister ten laste van onderzoeken binnen de bovengenoemde eisen en het bewerken, inwinnen en verspreiden van de bovengenoemde overeenkomende gegevens;

4.2.3 Actoren

Om draagvlak te creëren, behouden en vergroten ten behoeve van het Deltaprogramma is overleg en samenwerking met verschillende partijen van groot belang. Hieronder worden andere overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven verstaan. Deelname aan het Deltaprogramma is een belangrijk hulpmiddel om belangen en eisen van verschillende partijen op te nemen in de ontwikkeling van de plannen. Dit kan er voor zorgen dat de kwaliteit van beleid en beslissingen worden vergroot door de toegevoegde kennis en interpretatie.

De commissie van het Deltaprogramma wil in een vroeg stadium vertegenwoordigers van verschillende organisaties uitnodigen. Het gaat dan bijvoorbeeld over landbouw- en natuurorganisaties, particuliere bedrijven (bedrijfsleven), kennisinstituten, sociale partners. Dit gebeurt ook voor de deelprogramma's.

Burgers kunnen deelnemen in onderdelen van het deelprogramma. Dit is mogelijk door inspraakmomenten bij gemeenten en/of provincies. Burgers kunnen hun mening geven doormiddel van de website van de Deltacommissaris.

Iedereen heeft inspraak volgens de Algemene Wet Bestuursrecht en kan zijn/haar standpunt indienen als zienswijze op een officieel ontwerpbesluit.

Lijst met relevante actoren:

1. Ministeriële commissie
2. Deltacommissaris
3. Burgers
4. Grond/vastgoed eigenaren
5. Maatschappelijke organisaties
6. Particuliere bedrijven
7. Kennisinstituten
8. Overheid

1. Ministeriële commissie

Deelnemers	Deltacommissaris, Minister van Infrastructuur en Milieu, Minister van Economische zaken, Minister van Landbouw en Innovatie, Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, Minister van Financiën
Doel	Het nemen van besluiten op het gebied van het Deltaprogramma. Deze maatregelen worden genomen om de veiligheid van Nederland te garanderen. Dit gebeurt voor zowel de lange als de korte termijn.

2. Deltacommissaris

Deelnemers	Deltacommissaris (zie hierboven)
Doel	Het nemen van besluiten op het gebied van het Deltaprogramma. Het bevorderen van het overleg met particuliere bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen.

3. Burgers

Deelnemers	Iedereen
Doel	Hebben recht tot inspraak op het Deltaprogramma en Deelprogramma's volgens de Algemene Wet Bestuursrecht.

4. Grond/vastgoed Eigenaren

Deelnemers	Iedereen die in bezit is van grond/vastgoed
Doel	Hebben recht tot inspraak op het Deltaprogramma en Deelprogramma's volgens de Algemene Wet Bestuursrecht. Hebben in een later traject meer invloed op projecten

5. Maatschappelijke organisaties

Deelnemers	Stichting Reinwater, WASTE, Wetlands International, Acacia Instituut en andere organisaties die een maatschappelijk belang hebben zoals het bevorderen van milieubescherming, gezondheid, etc.
Doel	Het doel van de Maatschappelijke organisaties bij de besluitvorming is het leveren van inspraak en/of samenwerking in de plannen. Dit door middel van belangengroepen, actiegroepen, pressiegroepen en een beweging. Dit kunnen zowel bedrijven zijn die zich inzetten voor maatschappelijke doelen als burgers die zich bij een bepaalde groep scharen.

6. Particuliere bedrijven

Deelnemers	Dit kan variëren van de lokale supermarkt tot Schiphol
Doel	Hebben recht tot inspraak op het Deltaprogramma en Deelprogramma's volgens de Algemene Wet Bestuursrecht. Hebben in een later traject meer invloed op projecten.

7. Kennisinstituten

Deelnemers	Deltares, Alterra, Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu (RIVM), Informatie- en Kenniscentrum voor Ruimtelijke Ordening (IKC RO), TNO, Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ), etc.
Doel	Het leveren en onderzoek naar oplossingen binnen het Deltaprogramma. Veel van deze instituten hebben kennis op het gebied van Ruimtelijke ontwikkelingen.

8. Overheid

Deelnemers	Overheid België, Nederland, Duitsland
Doel	Afstemmingen Deltaprogramma met andere overheden, internationale afspraken maken, betrekken bij de Deelprogramma's. De Nederlandse overheid is in dit geval opdrachtgever (zie Ministeriële commissie)

De gegevens uit het complete hoofdstuk 4.2 zijn onder andere behaald uit mondelinge gesprekken en uit verschillende bronnen: zie bronverwijzing: ^{1,10,11}

5. Kadaster

5.1 Taken Kadaster

Het Kadaster heeft als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) een wettelijke taak ten aanzien van het bijhouden van de openbare registers. Onder de openbare registers vallen eigendommen, hypotheek, kadastrale gegevens, energielabels, schepen, luchtvaartuigen en ondergrondse netwerken. Deze registers worden bijgehouden ten behoeve van de Rechtszekerheid. Binnen het bewaren van de Rechtszekerheid hoort het handhaven van verschillende wettelijke taken, zoals de Kadasterwet en de Landinrichtingswet.

Binnen de Kadasterwet horen de volgende primaire taken:

- Het houden van de openbare registers en het bijhouden van de Basisregistratie Kadaster en de kadastrale kaart;
- De registraties van schep- en luchtvaartuigen;
- Het instant houden van een net van coördinaatpunten, Rijksdriehoekmeting;
- Het registreren en het cartografisch weergeven van geografische gegevens;
- Het verstrekken van informatie op basis van de bovengenoemde registraties;

De Landinrichtingswet geeft de wettelijke basis voor de ondersteuning bij de Landinrichting. Binnen deze ondersteuning vallen de volgende punten:

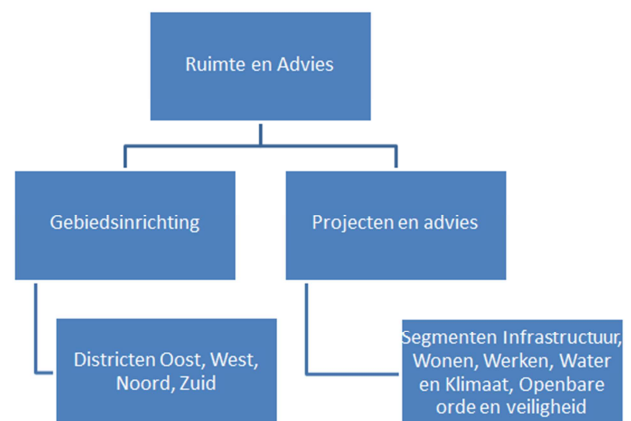
- Het dienen van de Rechtszekerheid van de rechthebbende;
- Het dienen van de Rechtszekerheid van de toedelingstaak;

Naast deze primaire taak beheert het Kadaster verschillende geo-informatievoorzieningen. Onder de geo-informatievoorzieningen vallen digitale kadastrale kaarten, topografische kaarten, referentiesystemen (rijks driehoeksmeting), etc.

5.2 Het marktsegment Water en Klimaat

Het Kadaster beschikt over een grote hoeveelheid data. De afdeling Projecten en Advies is in 2006 gestart om advies te geven over de consequenties van de ruimtelijke ontwikkelingen op grond en vastgoed en draagt daarmee bij aan het maatschappelijk belang. Deze adviezen worden opgesteld voor zowel overheden als private partijen.

Binnen Projecten en Advies zijn er verschillende marktsegmenten opgezet, namelijk infrastructuur, Wonen, Werken, Natuur en Landschap, Water en Klimaat en Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) en Openbare Orde en Veiligheid.

Afbeelding 5.2: Organogram Ruimte en Advies

Dit afstudeeronderzoek is uitgevoerd in opdracht van het marktsegment Water en Klimaat.

Door de expertise van het Kadaster op het gebied van Eigendomsposities, Grondgebruik en het waarborgen van de Rechtszekerheid kan het marktsegment Water en Klimaat inhaken op het Deltaprogramma en daarmee speciaal gericht op het concept Deltadijken. (dit wordt nader toegelicht in het hoofdstuk 6.1). Voor het eventueel uitschrijven van adviezen binnen het concept Deltadijken wil het marktsegment gebruik maken van de combinatie van Data, Deskundigheid en Tools.

5.2.1 Toekomst marktsegment Water en Klimaat

Het marktsegment Water en Klimaat wil in de toekomst een vanzelfsprekende partner worden bij ruimtelijke ontwikkelingen in alle planfasen. Dit afstudeeronderzoek is speciaal gericht op het Deltaprogramma. Op basis van de expertise op het gebied van Eigendomsposities, Grondgebruik en Rechtszekerheid is het Kadaster er van overtuigd dat ze een meerwaarde kan bieden in de verschillende planfasen van ruimtelijke ontwikkeling. Het concretiseren van de meerwaarde is echter nog volop ontwikkeling. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een combinatie tussen Data, Deskundigheid en Tools.

Op deze manier is het Kadaster niet alleen een organisatie die informatie registreert maar draagt het als een non-profit organisatie ook bij aan het maatschappelijk belang. Kortom: Samen werken aan een mooier Nederland!

5.3 Eigendomsposities, Grondgebruik en Rechtszekerheid

Door het beheer van de gegevens van eigendomsposities, grondgebruik en het bewaren en waarborgen van de rechtszekerheid heeft het Kadaster haar expertise opgebouwd in de afgelopen 200 jaar.

5.3.1 Eigendomsposities

Eigendomsposities bevatten verschillende soorten data. Deze worden samengevoegd zodat er een uitgebreid inzicht ontstaat in bijvoorbeeld:

- De rechten van een eigenaar van een bepaald;
- Eigendomsverhoudingen tussen verschillende eigenaren;
- Locatie van eigenaren;
- Vastgoed registratie

Door het maken van verschillende combinaties is het mogelijk om deze toe te passen op kleine percelen tot heel Nederland.

Door het gebruik van Eigendomsposities is het mogelijk om meer inzicht te krijgen in de economische belangen binnen het planproces bij gebiedsontwikkeling.

5.3.2 Grondgebruik

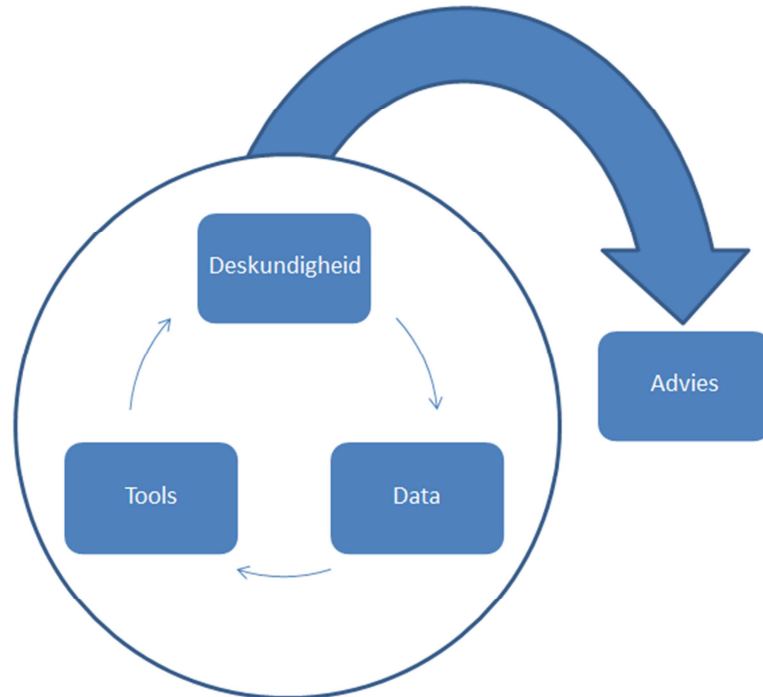
Met de term grondgebruik wordt er gewezen op de functionele bestemming die percelen binnen een bepaald ruimtelijk kader hebben/krijgen. Dit wil zeggen dat het Kadaster beheert/bijhoudt welke bestemmingen (wonen, werken, recreatie, etc.) er aan een bepaald perceel binnen het ruimtelijk kader is toegekend.

5.3.3 Rechtszekerheid

Het Kadaster beheert de rechtszekerheid op het gebied van onroerend goed, hypotheek, etc. Het gaat bijvoorbeeld over het recht dat een eigenaar heeft van zijn/haar perceel. Het creëren van draagvlak en deze te behouden (denk aan betrokkenen bij grondruilen) valt onder Rechtszekerheid.

5.4 Data, Deskundigheid en Tools

De afdeling Projecten en Advies heeft 3 belangrijke aspecten; Data, Deskundigheid en Tools. Deze 3 aspecten kunnen onafhankelijk gezien worden, maar zonder de onderlinge verbindingen hebben deze aspecten geen waarde. Door de verbondenheid kan er advies worden gegeven.

5.4.1 Data

Het Kadaster heeft een grote hoeveelheid data. Deze komt binnen door middel van de primaire taken van het Kadaster. Het belangrijkste deel van deze gegevens wordt opgemaakt in een akte door een notaris. Deze data wordt geleverd aan het Kadaster en daarna verwerkt in het digitale systeem. De papieren versies van de aktes komen terecht in het archief. Daar worden ze veilig opgeborgen. De informatie die het digitale register beschikbaar stelt kunnen klanten kopen voor een bepaald bedrag. De soorten data die er gekocht kunnen worden is afhankelijk van welk pakket of type data de klant wil hebben.

Voorbeelden van Data die het Kadaster beheert:

- Eigendom
 - o Schepen
 - o Vliegtuigen
 - o Vastgoed
- Hypotheken
- Lokatie
- Koopsommen
- Informatie over een gebouwd ontroerend goed.
- Meetgegevens
- Perceelgegevens

Verder beschikt het Kadaster over Topografie en luchtfoto's van verschillende tijdsperioden.

De opgeslagen data bevat veel belangrijke informatie. Uit deze gegevens kunnen veel inzichten worden behaald en daarop kunnen weer adviezen worden gebaseerd. Door middel van het toepassen van de juiste tools in samenhang met de data is het mogelijk om duidelijk overzichten te verkrijgen. Ook het combineren van datatypen is één van de belangrijke aspecten van het werk binnen het Kadaster.

Door het gebruik van tools en deskundigheid kan er effectief worden omgegaan met het gebruik van de huidige data. Het effectiever omgaan met data zorgt ervoor dat er meer uit de data gehaald kan worden.

Ook met het oog op de toekomst en voor een beter totaal beeld wil het Kadaster steeds meer informatie verwerken. Op het gebied van duurzaamheid houdt het Kadaster bijvoorbeeld sinds een paar jaar de energielabels van gebouwen bij.

5.4.2 Deskundigheid

Binnen het Kadaster is er een grote deskundigheid aanwezig over zowel Data als Tools. Door de deskundigheid van het Kadaster is het mogelijk om data op een juiste manier te interpreteren en door het gebruik van tools kan er een advies worden uitgesproken. Ook door deze kennis is er een ontwikkeling gaande binnen het Kadaster: de verschillende pakketten worden uitgebreid, maar ook de hoeveelheid data die er verwerkt kan worden. Dankzij deze deskundigheid komt het totaalbeeld van Nederland een stapje dichterbij. Door de combinatie van Tools, Data en Deskundigheid kunnen adviezen en eindproducten gerealiseerd worden, enkele voorbeelden zijn:

- Tracé-analyse
- Inzicht in eigendommen
- TOP10NL
- Herverkaveling
- Grote Basis Kaart Nederland
- Kadastrale Kaart Nederland

5.4.3 Tools

De hoeveelheid geregistreerde Data wordt groter. Om deze zo efficiënt mogelijk te verwerken zijn er verschillende Tools (zowel programma's als applicaties) ontwikkeld. Deze programma's zorgen ervoor dat de gegevens worden verwerkt in het digitaal archief. Aan deze gegevens wordt een kaart van Nederland gekoppeld. Daardoor is het mogelijk om met 1 druk op de knop de gegevens van een bepaald perceel op te vragen. Ten behoeve van het formuleren van adviezen zijn er verschillende tools ontwikkeld. Deze zijn ontwikkeld om snel overzichten te kunnen maken van de geleverde data.

Enkele programma's:

- Map Info
- Geomedia
- Systeem Herverkaveling (Nieuw systeem)
- LIN (oud systeem)
- Transfer

Enkele tools:

- Grondprijsmonitor
- Tracéplanner
- Onderwerp gericht zoeken
- Koppeling soorten Data

6. Analyse

6.1 Overzichtsschema

Dit overzichtsschema geeft weer op welk moment het marktsegment Water en Klimaat haar expertise kan laten zien op het gebied van eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid in het planproces. Hierbij wordt niet gekeken naar het technische aspect van Deltadijken. Volgens het schema hieronder is het overzichtsschema opgebouwd. Deze bestaat uit het leggen van de relatie tussen het Kadaster (hoofdstuk 5.3) en Fases Deltadijken (4.2.1)

Schema 6.1: Stappenoverzicht van begin tot aan Overzichtsschema.

De relatie keuze is gemaakt aan de hand van de vergelijking tussen eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid en de Kapstok Gebiedsontwikkeling. In dit schema wordt niet weergegeven in welke orde van grootte de relatie tussen beide is.

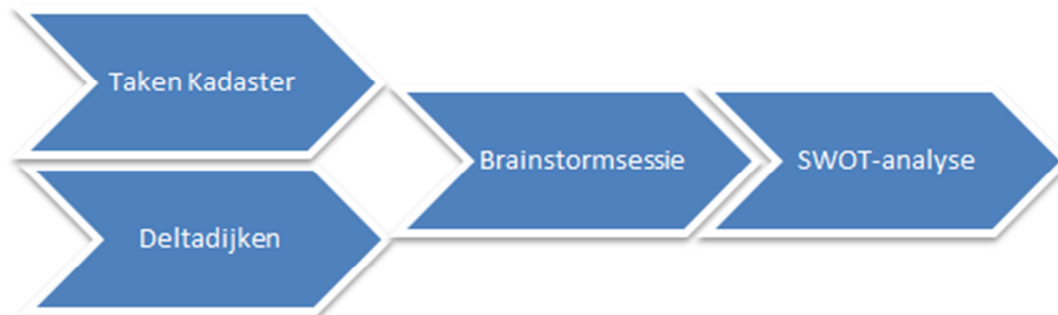
Planproces	Kadaster		
	Grondposities	Grondgebruik	Rechtszekerheid
Verkenning en Ontwikkelproces			
<i>Voorverkenning</i>			
Verkenning beleidsopgave	x	x	x
Gebiedsverkenning QuickScan	x	x	
grondstrategie	x	x	x
Grondtransactie	x		x
Financiële verkenning	x	x	x
Marktverkenning			
Juridisch kader	x	x	x
Verkenning rol partijen	x	x	x
haalbaarheidstoets	x		x
<i>Verkenning</i>			
Gebiedsvisie	x	x	x
Programma van Eisen	x	x	x
Grondstrategie	x	x	x

Grondtransactie (regulier / risicodragend)	x	x	x
Financiële analyse / globale grondexploitatie	x	x	x
Marktanalyse Maatschappelijke kosten-baten analyse Onderzoek organisatievorm			x
Analyse inzet instrumentarium	x	x	x
Contractering- en aanbestedingsstrategie	x	x	x
Risicoanalyse	x	x	x
Communicatiestrategie	x		x
krachtenveldanalyse			x
Plan			
Ruimtelijk ontwerp	x	x	x
Beheer- en onderhoudsplan		x	x
Gebiedsinventarisaties		x	x
Effectenanalyses	x		
Grondstrategie	x	x	
Grondtransactie (regulier / risicodragend)	x	x	x
Financieringsplan / grondexploitatie	x		
Uitvoeringsorganisatie			
Inzet instrumentarium	x	x	x
Uitvoeringsstrategie	x	x	x
Risicoanalyse			x
Communicatie- activiteiten	x		x
Realisatie en beheerproces			
Realisatie			
Inrichtingsmaatregelen		x	x
Herverkaveling	x	x	x
Grondtransactie (regulier / risicodragend)	x	x	x

(Deel-)grondexploitatie	x	x	x
Financiering			
Aanbestedingen			x
Vergunningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Risicoanalyse	x	x	x
Communicatie-activiteiten	x		x
Exploitatie en Beheer			
Overdracht eigendommen	x	x	x
Financiële eindrapportage	x	x	x
Ontbinding samenwerking / opdracht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Evaluatie gebiedsontwikkeling			x
Markering van formele afsluiting			x

6.2 SWOT-Analyse

De SWOT-analyse geeft inzicht in de relaties tussen het marktsegment Water en Klimaat en het concept Deltadijken. De stappen die zijn ondernomen voor het creëren van de SWOT-analyse zijn gemaakt op basis van het werkproces van dit onderzoek. Dit is hieronder schematisch weergegeven.

Schema 6.2: Stappen weergave van begin tot SWOT-analyse

6.2.1 Sterktes

Hieronder worden de **Sterktes** van het Kadaster weergegeven, zie bijlage I voor de onderbouwing. De volledige SWOT-analyse is te vinden in bijlage nr. I.

1. Consequenties in beeld brengen
2. Combineren van verschillende Data
3. Transfer (Tool) (interactief)
4. Tracéplanner (Tool) snelle feitelijke weergave
5. Eigendomsposities in beeld kunnen brengen
6. Verwerving grondstrategie
7. Het ruilen i.p.v. Kopen (draagvlak creëren)
8. Pr/communicatie naar buiten is goed (draagvlak creëren)
9. KLIC beheerder
10. Faciliteren geo-infrastructuur bij andere partijen
11. Ondersteunen bij beleidsafweging maatregelen op basis van waarden.
12. Openbare Orde en Veiligheid
13. Deskundigheid over de Data
14. Eigenaren eerder betrekken, dit geeft meer draagvlak (Kba bouwsteen, etc.)
15. Onafhankelijk (non-profit, maatschappelijk belang)

6.2.2 Zwaktes

Hieronder worden de **Zwaktes** van het Kadaster weergegeven, zie bijlage I voor de onderbouwing. De volledige SWOT-analyse is te vinden in bijlage nr. I.

1. Duur
2. Kwaliteit van de gegevens (niet altijd up-to-date)
3. Langzame organisatie als het gaat over levering nieuwe producten
4. Geen Omzet, maar investering (wel onderdeel visie)
5. Geen kennis over Waterkeringen, Hydrologie
6. Buitenwereld kent het Kadaster niet in deze rol
7. Intern onvoldoende kennis over wat er allemaal beschikbaar is
8. Niet alle externe data is goed toegankelijk voor het Kadaster (bijv. AHN)
9. Mag niet concurrent zijn, mogelijk beperkingen opgelegd krijgen (non-profit)

6.2.3 Kansen

Hieronder worden de **Kansen** van het Kadaster weergegeven, zie bijlage I voor de onderbouwing. De volledige SWOT-analyse is te vinden in bijlage nr. I.

1. Marktverkenning en klantenkennis (voorzien Klantbehoeften)
2. Wijziging normering Deltadijken (politiek)
3. Kans om te profileren in het maatwerk
4. Mogelijkheid water wonen(onderzoek)
5. Praktijk kennis toevoegen aan Theorie en Data
6. Waarborgen rechtszekerheid door vastleggen wateroverlast als publieke beperking
7. Andere marktpartijen nemen onze data af

6.2.4 Bedreigingen

Hieronder worden de **Bedreigingen** van het Kadaster weergegeven, zie bijlage I voor de onderbouwing. De volledige SWOT-analyse is te vinden in bijlage nr. I.

1. Europese Wetgeving (politiek)
2. Nationale Wetgeving (politiek)
3. Deltaprogramma's zijn nog te abstract. (gemeenten zijn al wel bezig, Pilots)
4. Andere marktpartijen die zich bezig houden met deze materie (mogelijk onze data gebruikt)
5. Vrijgeven bepaalde informatie (privacy, gebruiksvoorwaarden)
6. Veel onderzoeken naar Deltadijken zijn al gedaan
7. Boodschap van het Kadaster onduidelijk, beter profileren (Klantbehoeften)
8. Geen geld beschikbaar vanuit programma voor pilots
9. Kosteloos vrijgeven alle beschikbare data
10. Mag niet concurrent zijn, mogelijk beperkingen opgelegd krijgen (non-profit)

6.2.5 Samenvatting SWOT-Analyse

KADASTER

DELTADIJKEN

POSITIEF		NEGATIEF	
INTERN	STERKTES	ZWAKTES	
	1. Consequenties in beeld brengen 2. Combineren van verschillende Data 3. Transfer (Tool) (interactief) 4. Tracéplanner (Tool) snelle feitelijke weergave 5. Eigendomsposities in beeld kunnen brengen 6. Verwerving grondstrategie 7. Het ruilen i.p.v. Kopen (draagvlak creëren) 8. Pr/communicatie naar buiten is goed (draagvlak creëren) 9. KLIC beheerder 10. Faciliteren geo-infrastructuur bij andere partijen 11. Ondersteunen bij beleidsafweging maatregelen op basis van waarden. 12. Openbare Orde en Veiligheid 13. Deskundigheid over de Data 14. Eigenaren eerder betrekken, dit geeft meer draagvlak (Kba bouwsteen, etc.) 15. Onafhankelijk (non-profit, maatschappelijk belang)	1. Duur 2. Kwaliteit van de gegevens (niet altijd up-to-date) 3. Langzame organisatie als het gaat over levering nieuwe producten 4. Geen Omzet, maar investering (wel onderdeel visie) 5. Geen kennis over Waterkeringen, Hydrologie 6. Buitenwereld kent het Kadaster niet in deze rol 7. Intern onvoldoende kennis over wat er allemaal beschikbaar is 8. Niet alle externe data is goed toegankelijk voor het Kadaster (bijv. AHN) 9. Mag niet concurrent zijn, mogelijk beperkingen opgelegd krijgen (non-profit)	
EXTERN	KANSEN	BEDREIGINGEN	
	8. Marktverkenning en klantenkennis (Klantbehoeften voorzien) 9. Wijziging normering Deltadijken (politiek) 10. Kans om te profileren in het maatwerk 11. Mogelijkheid water wonen(onderzoek) 12. Praktijk kennis toevoegen aan Theorie en Data 13. Waarborgen rechtszekerheid door vastleggen wateroverlast als publieke beperking 14. Andere marktpartijen nemen onze data af	11. Europese Wetgeving (politiek) 12. Nationale Wetgeving (politiek) 13. Deltaprogramma's zijn nog te abstract. (gemeenten zijn al wel bezig, Pilots) 14. Andere marktpartijen die zich bezig houden met deze materie (mogelijk onze data gebruikt) 15. Vrijgeven bepaalde informatie (privacy, gebruiksvoorwaarden) 16. Veel onderzoeken naar Deltadijken zijn al gedaan 17. Boodschap van het Kadaster onduidelijk, beter profileren 18. Geen geld beschikbaar vanuit programma voor pilots 19. Kosteloos vrijgeven alle beschikbare data	

6.3 Nadere verkenning

Deze nadere verkenning richt zich op de wijze waarop het Kadaster betrokken kan raken bij het concept Deltadijken zoals die in het Deltaprogramma is opgenomen. Door het gebruik en de analyse van de SWOT en het gebruik van het Overzichtsschema heeft er toe geleid dat er zijn drie opties/mogelijkheden zijn, namelijk:

1. Geen betrokkenheid als adviseur;
2. Betrokkenheid als adviseur op eigen kracht;
3. Betrokkenheid samen met een andere organisatie;

Deze opties zijn voortgekomen door de verschillende relaties die er gelegd zijn tussen het Kadaster en het concept Deltadijken en het Deltaprogramma. Bij deze relatie zijn er veel nieuwe inzichten naar voren gekomen, ook heeft de analyse van beide onderzoeksmethoden tot nieuwe kadastrale producten geleid. Deze worden in de volgende paragraaf besproken. (6.4)

Het Kadaster zal moeten overwegen of ze betrokken wil worden bij een programma dat nog in een beleidsfase zit en nog niet direct bijdraagt aan wettelijke taken en omzet. Als het maatschappelijke doel belangrijk is dan is het de vraag of je dit als organisatie alleen wil doen, maar dan wel een aantal belangrijke competenties mist. Bijvoorbeeld kennis van deltidijken, technische kennis etc. Andere partijen, zoals een Kennisinstituut, Adviesbureau of Universiteit kan deze leemte invullen. Sterker nog: het Kadaster kan mogelijk een aanvulling bieden.

Mocht het Kadaster de keuze maken om niet als adviseur te fungeren bij het programma, dan hoeven ze geen onderzoeken te doen ten behoeve van de concurrentie en naar de toegevoegde waarde van een externe medewerker met kennis op het gebied van Deltadijken. Hierbij hoeven geen nieuwe ontwikkelingen plaats te vinden op het gebied van Deltadijken, dus in de vorm van tools, deskundigheid en het vergaren van nieuwe soorten data. Het verstrekken van data zoals het huidige Kadaster dat al doet aan verschillende organisaties kan wel.

Mocht het Kadaster de keuze maken om op eigen kracht als adviseur te fungeren bij het programma, dan moeten ze goed rekening houden met de concurrerende positie die ze dan gaat innemen. Mocht er teveel concurrentie optreden dan is er de mogelijkheid dat het Kadaster beperkingen opgelegd krijgt vanuit de overheid. Voor het adviseren op eigen kracht moet er een externe werknemer ingehuurd worden die kennis heeft van Deltadijken, technische kennis etc. Zonder deze kennis is het niet mogelijk om in het planproces door middel van gebiedsontwikkeling Deltadijken in de ruimtelijke omgeving in te passen. Dit doordat het een iteratief proces is en de kennis betreffende Deltadijken continu toegepast dient te worden. Verder is het een noodzaak om een marktonderzoek uit te voeren of er ruimte voor het Kadaster is om adviezen uit te schrijven binnen het concept Deltadijken. Het is mogelijk dat er geen ruimte is op de arbeidsmarkt.

Mocht het Kadaster de keuze maken om in samenwerking met een andere organisatie als adviseur op te treden, dan hoeven er geen onderzoeken gedaan te worden op het gebied van concurrentie en naar de toegevoegde waarde van een externe medewerker met kennis op het gebied van Deltadijken. Dit doordat de andere organisatie deze kennis vaak al in handen heeft, bijvoorbeeld Deltares of Alterra. Omdat deze organisatie de kennis hebben op het gebied van Deltadijken, kan het Kadaster zich volledig concentreren op haar eigen expertise, dus eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid. Ook treedt er bij samenwerking geen concurrentie op, doordat het Kadaster als mede adviseur optreedt. Tevens is er plek op de arbeidsmarkt door de samenwerking omdat het Kadaster de keuze heeft om met verschillende partijen samen te werken.

6.4 Ontwikkeling nieuwe Kadastrale Producten

Door het analyseren van de SWOT-analyse gaven nieuwe inzichten rondom de ontwikkeling van nieuwe Kadastrale Producten. Ook doormiddel van de interviews en de brainstormsessie zijn er nieuwe inzichten en informatie geleverd. Met deze inzichten, afgestemd op Deltadijken, is het mogelijk om nieuwe producten aan te bieden. Deze producten kunnen helpen bij het adviseren op eigen kracht of in samenwerking met een andere organisatie. Deze producten zijn nog in de ontwerpfase en kunnen een aanvullend inzicht geven.

		Toegevoegd Nut
1. Beschrijving	Hoogte kaart combineren met Database Kadaster	
Benodigdheden		
Data	Hoogte Kaart Nederland; Database Kadaster	
Tool	Combinatie Data	
Doel	1 Berekent wat onderwater stroomt 2 Hoeveelheid waarde in € die overstroomt 3 Welke NUTS voorzieningen onder water komen 4 Welke kabels/leidingen onderwater komen en/of op gevaarlijke routes liggen 5 Het berekenen van de juiste locatie voor overstromingsgebieden	Oppervlakte berekening Schade berekening Ramp preventie Ramp preventie Ramp preventie
		Toegevoegd Nut
2. Beschrijving	Hydrologische gegevens combineren met Database Kadaster	
Benodigdheden		
Data	Hydrologische gegevens; Database Kadaster	
Tool	Combinatie Data	
Doel	1 Stroomrichting + Orde van grote waterpartij laat knelpunten zien van bijv. een rivier	Knelpunten inventariseren

	2	Waar in Nederland meeste Neerslag per jaar is, geeft knelpunten overlast	Knelpunten inventariseren; ramppreventie
3. Beschrijving		Dijkgegevens koppelen aan Tracé-analyse	Toegevoegd Nut
Benodigdheden			
Data		Dijkgegevens; Database Kadaster	
Tool		Tracéanalyse, Combinatie Data	
Doel	1	Meest gunstige locatie bij een bepaald type dijk met bepaald type oppervlakte	Locatieonderzoek
4. Beschrijving		Monitoren waarde vastgoed na een aanleg van een Deltadijk	Toegevoegd Nut
Benodigdheden			
Data		Database Kadaster	
Tool		x	
Doel	1	Aflezen of de aanleg van een Deltadijk heeft op grond en/of woningprijzen	Nacalculatie
5. Beschrijving		Natuurgebieden combineren met Database Kadasters	Toegevoegd nut
Benodigdheden			
Data		Natura 2000 gebieden; Database kadaster	
Tool		Combinatie Data	
Doel	1	Aflezen knelpunten bij realisatie Deltadijken	Inventarisatie Knelpunten

7. Conclusie & Aanbeveling

7.1 Conclusie

Het Kadaster heeft genoeg expertise op het gebied van eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid dat ze zeker een meerwaarde kunnen bieden bij het uitwerken van het concept Deltadijken. Er zijn echter enkele beperkingen waar het Kadaster mee te maken krijgt, namelijk de concurrerende positie en weinig tot geen kennis op het gebied van Deltadijken.

Door het gebruik van tools, data en deskundigheid heeft het Kadaster de speelkaarten in handen op het gebied van ruimtelijke inrichting. Een Deltadijk neemt veel ruimte in en beïnvloedt daardoor veel eigendomsposities, heeft een grote impact op het grondgebruik en daarnaast komt de rechtszekerheid ook aan bod. In het overzichtsschema (hoofdstuk 6.1) laat de relatie tussen het Kadaster en het planproces duidelijk zien op welke momenten het Kadaster haar expertise kan inbrengen.

Door ontwikkeling op het gebied van Deltadijken, daarmee wordt de nadruk gelegd op het vergaren van nieuwe data en tools. Deze zijn in het vorige hoofdstuk 6.5 aangegeven. De meest interessante ontwikkeling is de combinatie tussen de Algemene Hoogtekaart Nederland en de Database van het Kadaster.

7.2 Aanbeveling

Het Kadaster heeft de juiste expertise in huis, maar alleen in samenwerking met derden maakt het Kadaster meer kans om adviezen uit te schrijven op het gebied van het concept Deltadijken. Door deze adviezen niet uit te schrijven mist het Kadaster een belangrijke inkomsten bron, want ze heeft de juiste kwaliteiten om dit te kunnen.

Door de combinatie aan te gaan met Deltares haalt het Kadaster een grote hoeveelheid aan gegevens binnen op het gebied van Deltadijken. Dit onderzoeksinstituut heeft verschillende pilots uitgevoerd op het gebied van Deltadijken, daarnaast ook onderzoek uitgevoerd op verschillende locaties naar de typering van de dijken.

Het Kadaster zal op dit moment contacten dienen te leggen met verschillende opdrachtgevers. Dit omdat het eerste Deltaprogramma is goed gekeurd. Daarbij wordt er gestart met onder andere de onderzoeksfase over het concept Deltadijken. Het is verstandig voor het Kadaster om in deze fase mee te gaan, zodat ze kennis op doen over concept Deltadijken.

Het kadaster kan ook binnen andere programma's te werk gaan. In Noord-Holland zijn ze op dit moment begonnen met het maken van plannen voor het verbeteren van de relatief zwakke plekken in de dijkringen. Deze plannen vallen binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Met dit soort relatief "kleine" projecten kan het Kadaster meer kennis binnen krijgen op het gebied van Deltadijken en het is een opstap naar grotere projecten zoals deze binnen het Deltaprogramma te vinden zijn.

8. Bronvermelding

Bronverwijzingen

- ¹ <http://www.deltaprogramma.nl>
- ² http://www.water.nl/waterbeleid_21e_eeuw.htm
- ³ <http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/handboek-water/thema/waterveiligheid/>
- ⁴ http://www.wve.nl/bestuur_en/organisatie/geschiedenis/geschiedenis_van_de
- ⁵ <http://www.waterland.net/index.cfm/site/Nederland%20Waterland/pageid/AE790F00-A5BE-E1FF-E4F17F1C0E7D0F5B/index.cfm>
- ⁶ www.deltaprogramma.nl
- ⁷ www.kennisonline.deltares.nl/txmpub/files/?p_file_id=14202
- ⁸ www.klimaatdijk.nl/.../doorbraakvrij_Silva%20en%20Van%20Velzen.pdf
- ⁹ <http://public.deltares.nl/display/KWI/2.3.2.0.+Deltadijk+-+Terpdijk+-+Klimaatdijk>
- ¹⁰ <http://www.dienstlandelijkgebied.nl/onderwerpen/werkwijze-en-instrumenten/werkwijze-en-instrumenten/dossier/kapstok-gebiedsontwikkeling>
- ¹¹ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/deltaprogramma/documenten-en-publicaties/besluiten/2010/02/04/voorstel-van-wet.html>

Internetwebsites

- <http://www.kadaster.nl>
- <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/jaarplannen/2010/09/27/deltaprogramma-deelopdracht-2.html>
- <http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/applicaties-modellen/deltamodel>
- www.klimaatdijk.nl/.../doorbraakvrij_Silva%20en%20Van%20Velzen.pdf
- www.kennisonline.deltares.nl/txmpub/files/?p_file_id=14202
- http://www.wve.nl/bestuur_en/organisatie/geschiedenis/geschiedenis_van_de
- http://www.uvw.nl/index.php?publicatie-details&newsdetail=20110217-241_themabijskomst-delta-instrumentarium
- www.deltaprogramma.nl
- <http://www.nederlandleeftmetwater.nl/>
- <http://public.deltares.nl/display/KWI/2.3.2.0.+Deltadijk+-+Terpdijk+-+Klimaatdijk>
- <http://www.grontmij.nl/MEDIACENTER/Pages/GrontmijenWURstellenbrededijkenaanDeltacommissievoor.aspx>
- <http://www.wur.nl/nl/zoek.htm?q=deltaplan&requiredfields=&filter=0>
- <http://public.deltares.nl/display/KWI/4.1.2.+Superdijk>

- <http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/handboek-water/thema/waterveiligheid/>
- www.waterforum.net
- http://www.water.nl/waterbeleid_21e_eeuw.htm
- <http://www.gisactief.nl/water-dijkringennormering.html>
30-05-2011
- <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/deltaprogramma/deelprogramma-s>
30-05-2011
- <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/deltaprogramma/documenten-en-publicaties/besluiten/2010/02/04/voorstel-van-wet.html>
30-05-2011
- <http://www.dienstlandelijkgebied.nl/onderwerpen/werkwijze-en-instrumenten/werkwijze-en-instrumenten/dossier/kapstok-gebiedsontwikkeling>
30-05-2011

Boeken, Protocollen

Titel: Verkavelen met de WILG; Handleiding voor de toepassing van een inrichtingsplan, verkaveling of planmatige kavelruil op grond van de Wet inrichting landelijk gebied. (WILG)
Auteur(s): Interprovinciaal Overleg/Provincies, Dienst Landelijk Gebied, Kadaster
Gepubliceerd: september 2008

Titel: Data landgebruik en effectieve realisatie wateropgaven.
Auteur(s): Experts van het Kadaster
Gepubliceerd: 28 februari 2011
Extra info: Voorbereid en geredigeerd door: Bert Pijpers, Duo Advies

Titel: Onbekend: Algemene informatie richting Wetboek
Auteur(s): Kadaster
Gepubliceerd: Onbekend

Titel: Deltamodel: Het waterstaatkundig modelinstrumentarium voor het Deltaprogramma.
Auteur(s): Ministerie van Infrastructuur en Milieu; Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Gepubliceerd: december 2010

Titel: Deltaprogramma Veiligheid: Samenvatting Plan van Aanpak
Auteur(s): Ministerie van Verkeer en Waterstaat; Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit; Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Gepubliceerd: juli 2010

Titel: Deltaprogramma Nieuwbouw en Herstructurering: Samenvatting Plan van Aanpak
Auteur(s): Ministerie van Verkeer en Waterstaat; Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit; Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Gepubliceerd: juli 2010

Titel: Water Veiligheid, Begrippen Begrijpen
Auteur(s): Dit boekje is een uitgave van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-generaal Water.
Gepubliceerd: november 2007

Titel: Recreational potential of a climate dike in Colijnsplaat and its contribution to the attractiveness of Noord-Beveland
Auteur(s): Luba Shkapenkova, Bowy den Braber, Radi Negara, Cleo van Rijk, Frank Hols, Marije van der Kruk
Gepubliceerd: december 2009

Titel: Nationaal Waterplan 2009 – 2015
Auteur(s): Deze publicatie is een gezamenlijke uitgave van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
Gepubliceerd: 22 december 2009

Titel: Visiebeeldboek 02

Auteur(s): Ben van den Reek, Femke Braaksma, Jan Dirk van Duijvenbode,
Mario Hartog, Martine Leeuwis, Patrizia Bernardini, Renie
Hylkema, Ton Siemerink
Gepubliceerd: november 2008
Titel: Veiligheid Nederland in Kaart; Overstromingsrisico dijkkring 16
Alblasserwaard en Vijfheerenlanden
Auteur(s): Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Weg- en
Waterbouwkunde
Gepubliceerd: December 2005
Toegevoegd: 30-05-2011

PowerPointpresentatie: Ontwerpen van een Deltadijk
Auteur(s): Arcadis

9. Bijlagen

Bijlage I SWOT-Analyse

De SWOT-analyse zorgt voor de positieve en negatieve vergelijkingen tussen het marktsegment Water en Klimaat en het concept Deltadijken. De SWOT-analyse is uitgevoerd door het gebruik van een brainstormsessie. Hierbij wordt er verdiepend gekeken naar het concept Deltadijken en wordt er niet ingegaan op de overeenkomst in het complete proces.

Sterktes

Hieronder worden de **Sterktes** van het Kadaster weergegeven, deze worden daarnaast nog onderbouwd. De nummers boven de tekst zijn verwijzingen naar de onderstaande lijst.

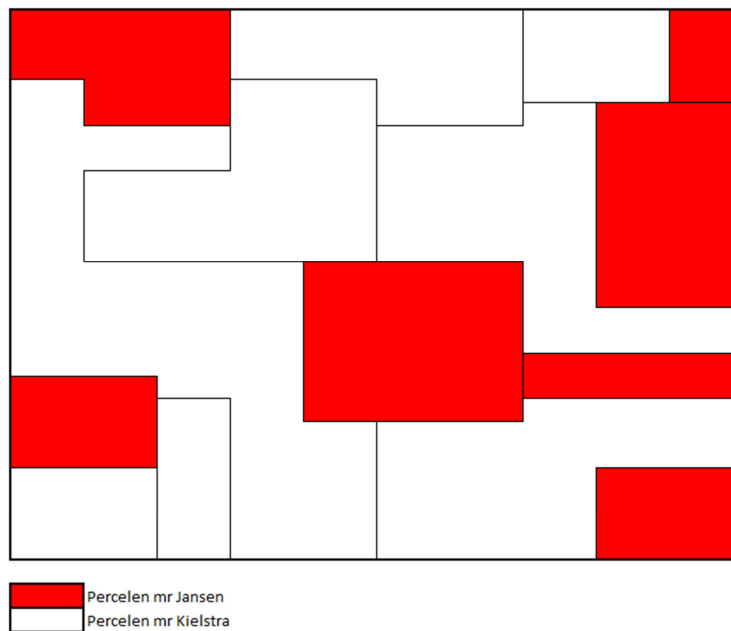
16. Consequenties in beeld brengen
17. Combineren van verschillende Data
18. Transfer (Tool) (interactief)
19. Tracéplanner (Tool) snelle feitelijke weergave
20. Eigendomsposities in beeld kunnen brengen
21. Verwerving grondstrategie
22. Het ruilen i.p.v. Kopen (draagvlak creëren)
23. Pr/communicatie naar buiten is goed (draagvlak creëren)
24. KLIC beheerder
25. Faciliteren geo-infrastructuur bij andere partijen
26. Ondersteunen bij beleidsafweging maatregelen op basis van waarden.
27. Openbare Orde en Veiligheid
28. Deskundigheid over de Data
29. Eigenaren eerder betrekken, dit geeft meer draagvlak (Kba bouwsteen, etc.)
30. Onafhankelijk (non-profit, maatschappelijk belang)

Sterktes: 1,2,5,9,12,13

Het Marktsegment Water en Klimaat is in staat om ruimtelijke consequenties in beeld te brengen ten opzichte van het concept Deltadijken. Het in beeld brengen van deze consequenties komt voort uit het feit dat het Marktsegment Water en Klimaat de expertise heeft van haar eigen Data. Dit wil zeggen dat het Marktsegment Water en Klimaat weet welke waarde de Data heeft en hoe deze Data te verwerken valt, door bijvoorbeeld gebruik te maken van Tools. Met verschillende soorten Tools zoals de tracéplanner is het mogelijk om meer uit de Data te halen. Het Marktsegment Water en Klimaat heeft een scala aan Tools die worden gebruikt om de Data te analyseren en het gebruik van Data te optimaliseren.

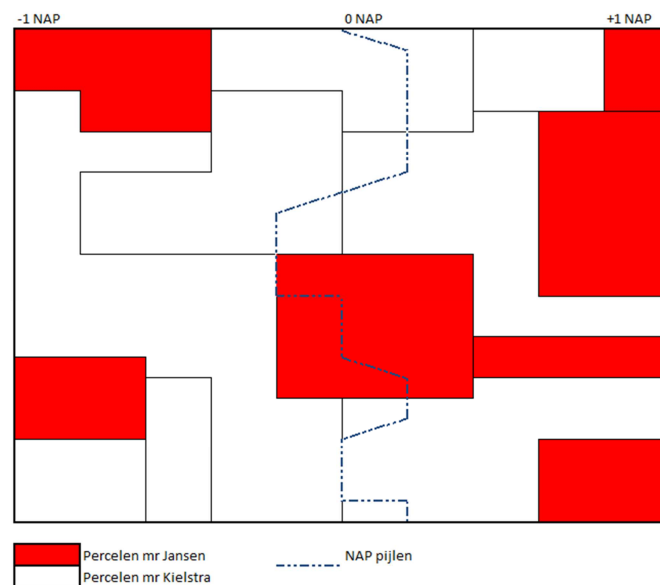
Eén van de manieren van het analyseren of het optimaliseren van het Data gebruik is het combineren van Data. Het Marktsegment Water en Klimaat is in staat om verbanden te vinden tussen haar eigen Data, maar ook tussen externe data. Door het combineren van de verschillende typen Data ontstaan er gegevens die gemakkelijker te analyseren zijn en/of te verwerken.

Dit geldt ook voor de KLIC (Kabels Leidingen Informatie Centrum) gegevens, orde en veiligheid en de gegevens van nutsvoorzieningen.

Afbeelding 9.1: Tools in gebruik

Hierboven in de afbeelding laat zien dat doormiddel van Tools, Data op een optimale manier gebruikt kan worden. Dit door bijvoorbeeld het sorteren van eigenaren, dit geeft een duidelijk overzicht waar welke eigenaar zijn/haar grond heeft liggen.

Afbeelding 9.1 (2): Combinatie data

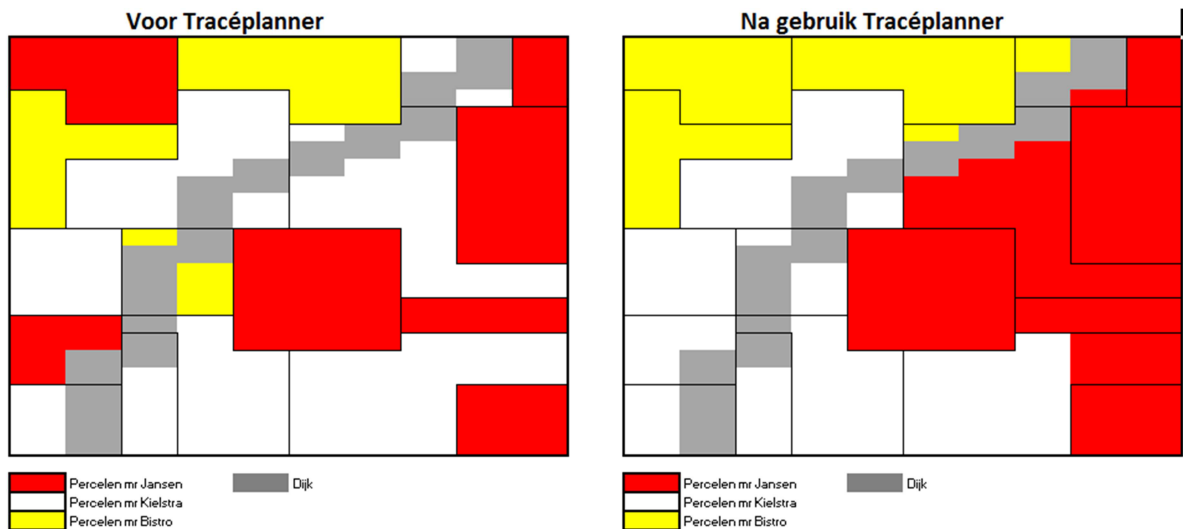
Hierboven in de afbeelding laat zien dat door het combineren van verschillende typen data het gemakkelijker wordt om deze gegevens te analyseren. In dit voorbeeld is gebruik gemaakt van een hoogte kaart en de grond positie gegevens. Deze combinatie en door het gebruik van Tools laat in één oogopslag zien welke delen van de percelen onder het NAP liggen.

Sterktes: 3

Door het inzetten van Tools in de praktijk maakt het mogelijk dat het draagvlak vergroot wordt. Verschillende ruilinstrumenten (Tools) zoals de Transfertools kunnen meewerken aan een bevordering van het ruilproces. Het zorgvuldig begeleiden en uitwerken van het ruilproces is één van de handelskenmerken binnen het Marktsegment Water en Klimaat.

Sterktes: 4,6,7,8,14

Ook Tools als de tracéplanner zijn een specialiteit van het Kadaster. Hierbij worden snel modellen uitgevoerd naar de beste keuze op het gebied van tracés en de daarbij uit te voeren kavelruil. Aan de hand van het gebruik van de tracéplanner kunnen er ook grondstrategieën opgezet worden. Deze grondstrategieën moeten de uitwisseling van zowel kopen als ruilen bevorderen. Een onderdeel van het opzetten van een grondstrategie is het creëren van draagvlak. Dit wil zeggen goede en accurate communicatie dat in een vroeg stadium naar de “buiten”-wereld wordt gebracht, in dit geval vaak de eigenaren.

Afbeelding 9.1 (3) De Tracéplanner past de dijk in de Kadastrale kaart, waarna deze simulaties uitvoert met gegevens van het Kadaster. Na het gebruik van de Tracéplanner, kan er een grondstrategie opgezet worden, dit plan wordt in samenwerking met veel communicatie uitgevoerd.

Sterkte: 11

Het marktsegment Water en Klimaat is goed in het verlenen van ondersteuning bij beleidsafwegingen van maatregelen. Het in schatten en afwegen van de hoeveelheid waarde/belang de aanleg of verbetering van een Deltadijk heeft. Deze beleidsafwegingen kunnen bijvoorbeeld op grond van financiële afweging zijn, maar ook natuurwaarde. (zie hoofdstuk ...)

Sterkte: 10

Het Kadaster beschikt over de kennis op het gebied van geo-infrastructuur kunnen ze andere partijen daarmee faciliteren. Dit door middel van bijvoorbeeld web service, publieke dienstverlening op kaart, interface, ect..

Sterkte: 15

Het Kadaster is een non-profit organisatie. Dit betekent dat er kwalitatief goede producten geleverd worden, doordat er geen financiële druk achter staat. Bij het Kadaster staat kwaliteit en een bijdrage leveren aan het maatschappelijk belang hoog in het vaandel. De down side van deze sterkte wordt beschreven in de zwaktes. De keus of kwaliteit boven kosten gaat is natuurlijk aan de opdrachtgever.

Zwaktes

Hieronder worden de **Zwaktes** van het Kadaster weergegeven, deze worden daarnaast nog onderbouwd. De nummers boven de tekst zijn verwijzingen naar de onderstaande lijst.

10. Duur
11. Kwaliteit van de gegevens (niet altijd up-to-date)
12. Langzame organisatie als het gaat over levering nieuwe producten
13. Geen Omzet, maar investering (wel onderdeel visie)
14. Geen kennis over Waterkeringen, Hydrologie
15. Buitenwereld kent het Kadaster niet in deze rol
16. Intern onvoldoende kennis over wat er allemaal beschikbaar is
17. Niet alle externe data is goed toegankelijk voor het Kadaster (bijv. AHN)
18. Mag niet concurrent zijn, mogelijk beperkingen opgelegd krijgen (non-profit)

Zwakten: 1,4,9

Het Kadaster is een overheids instelling en daardoor een non-profit bedrijf. Het marktsegment Water en Klimaat mag geen concurrerende positie innemen, dit houdt in dat de instantie relatief duur is in vergelijking met andere adviesbureaus. Het voordeel hiervan wordt omschreven in de Sterktes. Door het non-profit aspect maakt de afdeling ook geen omzet, hoewel er wel geld voor investeringen vrij gemaakt kan worden. Het investeren in de afdeling is onderdeel van de visie.

Door het feit dat het marktsegment Water en Klimaat geen concurrerende positie in mag nemen wil zeggen dat zodra dit gebeurt er mogelijk beperkingen opgelegd kunnen worden tegen het marktsegment.

Zwakte: 2,7,8

De kwaliteit van de gegevens zijn niet altijd betrouwbaar. Het Kadaster zorgt er niet voor dat alle gegevens up-to-date gehouden worden, ze zijn daardoor afhankelijk van de gegevens die aangeleverd worden door de notaris of andere instanties.

Intern ontbreekt het aan kennis over de interne beschikbaarheid van producten, data en kennis. Dan gaat het voornamelijk over wat het Kadaster allemaal kan en doet. Daarbij worden andere afdelingen niet tot nauwelijks up-to-date gehouden over vernieuwende producten, data en kennis.

Doordat het Kadaster geen beheerder is van alle landelijk gegevens op het gebied van topografie en kaart niveau ontbreekt het aan bepaalde typen data. Deze zijn data zijn niet altijd toegankelijk voor het Kadaster, daardoor zijn ze afhankelijk van andere (onderzoeks)instanties.

Zwakte: 3

Het Kadaster is een langzame organisatie zodra het gaat over de levering van nieuwe producten. Zodra er nieuwe producten worden ontwikkeld, blijft het Kadaster steken in de oude werkwijze.

Zwakte: 5

In het concept Deltadijken is het handig om kennis te hebben over waterkeringen, hydrologie, etc. Deze kennis ontbreekt volledig bij het Kadaster, daardoor mist er snelheid en de kennisstap voor het aanleveren en interpreteren van de juist benodigde gegevens.

Zwakte: 6

Verder schort het Kadaster aan bekendheid in deze rol. Het Kadaster wordt nog steeds gezien als gegevens leverancier en als verplichte instantie om de gegevens van Eigendomsposities, en dergelijke. aan te leveren. Hierdoor wordt de hulp van Projecten en Advies weinig tot nauwelijks ingeschakeld bij het geven van adviezen voor zowel opdrachtgevers als adviesbureaus.

Kansen

Hieronder worden de **Kansen** van het Kadaster weergegeven, deze worden daarnaast nog onderbouwd. De nummers boven de tekst zijn verwijzingen naar de onderstaande lijst.

15. Marktverkenning en klantenkennis (voorzien Klantbehoeften)
16. Wijziging normering Deltadijken (politiek)
17. Kans om te profileren in het maatwerk
18. Mogelijkheid water wonen(onderzoek)
19. Praktijk kennis toevoegen aan Theorie en Data
20. Waarborgen rechtszekerheid door vastleggen wateroverlast als publieke beperking
21. Andere marktpartijen nemen onze data af

Kansen: 1,3,4

Een kans voor het Kadaster is het uitvoeren van een marktverkenning en klantenkennis. Door bij veel verschillende klanten te komen is er de mogelijkheid voor de ontwikkeling van bijvoorbeeld nieuwe tools of het inventariseren van nieuwe data. Hierdoor kan het marktsegment Water en Klimaat ook in de toekomst voldoen aan nieuwe klantbehoeften.

Eén van de klantbehoeften kan water wonen zijn. Dit is een kans voor het marktsegment Water en Klimaat om doordat er daarmee nieuw werk kan worden binnengehaald op het gebied van Eigendomsposities, grondgebruik en rechtszekerheid. Het water wonen op het water wonen/ waterwonen kan gecombineerd worden met Deltadijken.

Door aan verschillende klantbehoeften te voldoen kan het marktsegment Water en Klimaat zich profileren op het gebied van maatwerk. Doordat er nieuwe mogelijkheden van wonen, werken en bijvoorbeeld de aanleg van Deltadijken ligt dit in het vakgebied van het marktsegment Water en Klimaat.

Onder de klantbehoeften kan het combineren van verschillende type data zijn. Dit gaat dan vooral over de externe en interne combinatie. Daarbij wordt er gedoeld op prijsindex (basiskaart), Kamer van Koophandel (bedrijfstypen), natuurdata (natura 2000 gebieden), LisA (databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht), energie-labels, SNC (subsidie voor Vennootschap onder Firma), data gemeentes, provincies, WTS (Wet tegemoetkoming Schadegevallen), sociaal economische Data. Hier mee is het mogelijk om meer producten en een completer beeld te geven. Zo zijn er nog meer verschillende typen data welke verwerkt kunnen worden.

Kans: 2,6

Wijzigingen in de normering van Deltadijken kan een kans betekenen voor het Kadaster. Dit kan er voor zorgen, mochten ze ingeschakeld worden, dat er meer werk voor de Afdeling Projecten en Advies klaar ligt. Dat de omvang van het aantal projecten toen neemt.

Het waarborgen van de rechtszekerheid door het vastleggen van wateroverlast als publieke beperking geeft het marktsegment Water en Klimaat meer werk op het gebied van Rechtszekerheid.

Kans: 5

Het toevoegen van praktijk kennis op het gebied van bijvoorbeeld dijken en/of kustverdediging kan meer inzicht geven op de theorie en data welke er nodig is voor de realisatie van Deltadijken. Deze kennis heeft weer tot positief gevolg dat er mogelijk nieuwe tools worden ontwikkeld die de realisatie van een Deltadijk kan bevorderen. Ook het toevoegen van gegevens van een Dijk aan het Datasysteem van het Kadaster kan hier aan bijdragen.

Kans: 7

Het Kadaster heeft de potentie in het verkopen van de huidige data, maar ook de nieuwe te ontwikkelen data aan andere partijen. Het Kadaster kan deze data ook laten analyseren of verwerken tot een handzamer product. Hierbij gaat echter de invloed van het Kadaster in het planproces verloren.

Bedreigingen

Hieronder worden de **Bedreigingen** van het Kadaster weergegeven, deze worden daarnaast nog onderbouwd. De nummers boven de tekst zijn verwijzingen naar de onderstaande lijst.

20. Europese Wetgeving (politiek)
21. Nationale Wetgeving (politiek)
22. Deltaprogramma's zijn nog te abstract. (gemeenten zijn al wel bezig, Pilots)
23. Andere marktpartijen die zich bezig houden met deze materie (mogelijk onze data gebruikt)
24. Vrijgeven bepaalde informatie (privacy, gebruiksvoorwaarden)
25. Veel onderzoeken naar Deltadijken zijn al gedaan
26. Boodschap van het Kadaster onduidelijk, beter profileren (Klantbehoeften)
27. Geen geld beschikbaar vanuit programma voor pilots
28. Kosteloos vrijgeven alle beschikbare data
29. Mag niet concurrent zijn, mogelijk beperkingen opgelegd krijgen (non-profit)

Bedreigingen: 1,2,8

Grote bedreigingen zijn zowel de Europese als Nationale Wetgeving. Mochten er wijzingen optreden in het beleid in het kader Veiligheid. Dan kunnen de eisen van de Deltadijken bijgesteld of zelfs geschrapt worden. Dit heeft als gevolg dat het Kadaster geen invloed en/of inspraak kan hebben op de aanleg van deze dijken.

Mocht er vanuit het Deltaprogramma geen financiële ondersteuning wordt gegeven voor het uitvoeren van onderzoek en/of pilots op het gebied van Deltadijken dan zou dit betekenen dat grote onderzoeken uit eigen financiële potten betaald dienen te worden. Dit zou kunnen betekenen dat het niet meer rendabel is.

Bedreigingen: 3,6

De Deltaprogramma's zijn nog te abstract. De complete eisen en het toegevoegde concrete beleid zijn nog niet bekend. Deze worden medio 2012 verwacht, echter voor de inspraak op dit soort projecten is het belangrijk om nu al te beginnen met oriënteren naar projecten. Binnen enkele gemeenten zijn er al projecten geweest.

Onderzoeken die er gepleegd zijn binnen het Deltaprogramma en de verdieping daarop, dus met betrekking tot het concept Deltadijken. Hierdoor mist het marktsegment Water en Klimaat belangrijke gegevens. Ook deze gegevens moeten weer worden verkregen door externe bedrijven. Deze gegevens kunnen gaan over de aankleding van een Deltadijk waardoor deze erosiebestendig wordt.

Bedreigingen: 4,5

Zoals er bij kansen al aangegeven werd, dat het Kadaster data en producten kan verkopen aan verschillende partijen, maar de “down-side” is dat andere marktpartijen zich gaan bezig houden met projecten waar het Kadaster zelf ook graag in had willen zitten.

De verkochte of vrij gegeven data en/of producten kan de bedreiging inbreuk op privacy geven. Welke gegevens mogen wel of niet worden vrijgegeven. Daarbij moet er gedacht worden aan gebruiksvoorwaarden en dergelijke.

Bedreiging: 7

De boodschap van het marktsegment W&K naar de buiten wereld blijft onduidelijk. Hierdoor kunnen ze veel projecten mislopen. Dit hangt af van de klantbehoefte voor een groot gedeelte. Hoeveel marktruimte is er voor het marktsegment W&K.

Bedreiging: 9

Het Kadaster kan worden verplicht om haar data kosteloos vrij te geven. Hierdoor verliest het Kadaster één van de belangrijkste inkomsten bronnen. Dit heeft ook gevolgen voor het marktsegment Water en Klimaat doordat de gegevens die gebruikt worden voor het uitschrijven van een advies of voor het maken van producten kosteloos beschikbaar worden voor andere instanties.

Bedreiging: 10

Dit punt is vernoemd bij zwaktes echter is dit ook een bedreiging, mocht het marktsegment Water en Klimaat te veel gaan concurreren met andere partijen is de mogelijkheid aanwezig dat er beperkingen gesteld worden vanuit de overheid op het Kadaster. Dit heeft tot gevolg dat de bewegingsvrijheid weer minder wordt. Op het verkrijgen van beperkingen heeft het marktsegment Water en Klimaat geen invloed.

Op de volgende pagina zijn de resultaten van de SWOT analyse vertaald in een samenvattende tabel.

Bijlage II PowerPointpresentatie Brainstormsessie

14-6-2011

Kadaster 15 maart 2011

***“Meerwaarde Kadaster
in het ontwerpproces van
Deltadijken”***

 Niek Heijink

Kadaster 15 maart 2011

Inhoudsopgave

- Inleiding
- Aanleiding
- Doelstelling
- Probleemstelling
 - Onderzoeksvragen
- Methode
 - Literatuuronderzoek
 - SWOT-Analyse
 - Brainstormsessie
- Vragen?

1

Kadaster 15 maart 2011

Inleiding

- Kadaster
 - Registreren grondeigendommen, hypotheek in het Openbaar Register
 - Handhaven rechtszekerheid
 - Landinrichtingswet

Kadaster 15 maart 2011

Aanleiding

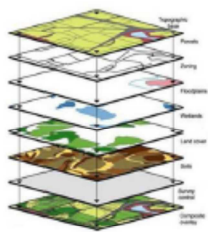
- 1953 Watersnoodramp, Deltacommissie
 - Deltawerken
 - Deltahoogte Dijken
- 1993, 1995, 2007, Deltacommissie 2
 - Ruimte voor de Rivier
 - Zeespiegelstijging
- Aanleg Deltadijken

Kadaster 15 maart 2011

Doelstelling

- Meerwaarde Kadaster in Ontwerpproces Deltadijken
 - Informatie
 - Kennis
 - Tools en programma's

Kadaster

Kadaster 15 maart 2011

Probleemstelling

- *Hoofdvraag*
- Wat is de meerwaarde van het Kadaster in het ontwerpproces van Deltadijken?
- *Deelvragen*
- Wat zijn Deltadijken?
- Uit welke fases is een ontwerpproces opgebouwd?
 - Op welk moment in een ontwerpproces moet het Kadaster zich inbreng leveren?
- Welke werkzaamheden voert de afdeling Ruimte en Advies uit?
 - Welke Informatie/kennis/tools heeft deze tot haar beschikking?
- Op welke manier kunnen deze "producten" gebruikt worden ten opzicht van de Deltadijken?
- Wat zijn de raakvlakken van het Kadaster met de Deltadijken.
 - Wat zijn de positieve punten van het Kadaster om zichzelf te profileren.
 - Wat zijn de negatieve punten van het Kadaster die tegenwerken om zichzelf te profileren.
- Geldt dit ook voor andere technische ontwerpen?

Kadaster

Kadaster 15 maart 2011

Methode

- Literatuuronderzoek
- SWOT-Analyse
- Brainstormsessie

Definitions of SWOTs

	Helpful to achieving the objective	Harmful to achieving the objective
Internal (attributes of the organization)	Strengths	Weaknesses
External (attributes of the environment)	Opportunities	Threats

Kadaster 15 maart 2011

Vragen?

